

Szerkesztőség:
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:
Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/23
(József főherceg-ut.)

Sárgóncím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

ELŐFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 960 Lei
Fél évre ... 480 Lei
Negyed évre ... 240 Lei
Havonta ... 80 Lei

Hirdetések díjazás szerinti

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Külföldi példa.

Írta: **Csekey István dr.**,
a dorpatli tudományegyetem tanára.

A kicsiny eszt köztársaság, amely a világ-háboru után kivált az orosz birodalom testéből és az ugynevezett szegélyállamok (Randstaaten, états limitrophes) közé tartozik, a nemzeti kisebbségi kérdés rendezésével néhány év előtt élére állott az európai államoknak. Az 1925. február 12-én, a nemzeti kisebbségek kulturális autonómiájáról alkotott törvényével Esztország példát mutatott arra, hogy miként lehet a kisebbségi kérdést a tisztán hatalmi politika teréről jogpolitikai térére átvinni. A nemzeti kisebbségek kulturális autonómiájának államjogi megoldásával Esztország a legelső állam, amely a béke, illetve a népszövetségi szerződésekben ez irányban magára vállalt kötelezettségének eleget tett.

Most azonban egy lépéssel még ezen is túl ment. Arról van szó, hogy végrehajtsa az európai nemzeti kisebbségek legutóbbi genfi kongresszusának egyhangú határozatát, mely azt a követelményt állította fel, hogy az egyes személyek nemzetiségi bevallásának, hovatartozásának szabadságát büntetőjogi védelem alá kell helyezni.

Az 1920. június 15-iki eszt alaptörvénynek, az alkotmánynak 20. cikke a következő alapelvet tartalmazza: „Esztország minden polgárának szabadságában áll nemzetiségét megállapítani. Azokban az esetekben, melyekben a személyes megállapítás nem lehetséges, ez a törvényben meghatározott módon történik.”

Igy például a nyilvános elemi és középsikolákról szóló törvények szerint a tanulók anyanyelve nemzetiségük szerint igazodik. Ha a szülők vegyes nemzetiségűek, akkor a gyermekét a szülők határozzák meg. Meg nem egyezés esetén az lesz a gyermek elismert anyanyelve, amelyet otthon használnak és a melyet legjobban ért.

Már az új eszt büntetőtörvénykönyv általános parlamenti tárgyalása során kifejtette Werner Hasselblatt képviselő, az eszt nemzetgyűlés német-barát frakciójának vezére, hogy gondoskodni kell egy fontos szabadságotnak, nevezetesen a nemzetiségi hovatartozás szabad és befolyástól mentes bevallásának büntetőjogi védelméről. Az alkotmány fentebb idézett 20. cikkébe foglalt szabadságot így válik csak valóban a polgár alanyi közjogává.

Az új büntetőtörvénykönyv javaslatának tárgyalására kiküldött parlamenti bizottság utolsó ülésén Hasselblatt képviselő javaslatára harminadik olvasásban el is határozta, hogy a 25. fejezetbe („A személyes szabadság ellen elkövetett bűncselekmények”) egy új 4591. cikket iktat be, amely a következőképen hangzik: „Azt, aki azt a bűncselekményt követi el, hogy erőszakkal, büntetendő fenyegetésekkel, hatalmi visszaéléssel vagy a gazdasági függőség kihasználásával egy teljes kora polgárt befolyásol, hogy nemzetiségét, valamint a törvényben meghatározott esetekben az illető gyermekeinek nemzetiségét a maga akarata ellenére vallja be, vagy a bevallást elmulasztja, ha az illető személy nemzetiségi bevallása a maga akarata ellenére valóban megtörtént, 6 hónapig terjedhető fogházzal büntethető. A kísérlet ténye esik büntetés alá.”

A bizottság határozatát ugyan a kormány ellenére, de egyhangulag hozta és így a nemzetgyűlés azt feltétlenül megszavazza. (Az eszt alkotmány ellenére a kormány leszavazása nem idéz elő kormányválságot, hanem csak

a kifejezett bizalmatlansági határozat. Így azután az új eszt büntetőtörvénykönyv lesz az első, amely olyan szent szabadságot, mint a nemzetiség bevallásának szabadsága, büntetőjogi oltalomba részesít.

Balkán-Locarnót kíván Románia.

Mitilineu külügyminiszter nyilatkozata egy párisi lapban. — Továbbra is fennmarad a kisanant.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójától.) Mitilineu, Románia külügyminisztere rövidesen Párisba utazik, hogy elsősorban Briand francia külügyminiszterrel fontos külpolitikai tárgyalásokat folytasson. Párisi utazása kapcsán a Petit Parisien tudósítója interjura kérte fel, amit a külügyminiszter meg is adott. A lap mai számában jelent meg az érdekes közlemény, amelyben Mitilineu az olasz-magyar szerződésről, a kisanantról, a közép-európai Locarnóról és több aktuális politikai kérdéssel nyilatkozik.

— Alaptalanok azok az aggodalmak, — mondotta a külügyminiszter — amelyek bizonyos körökben az olasz-magyar barátsági szerződés megkötése miatt keletkeztek. Ez a szerződés minden tekintetben egyezik azokkal a különböző döntőbírósi szerződésekkel, amelyek Európa államai az utóbbi időben gyakran kötnek egymással. Romániának nem kell tartania attól, hogy Olaszország román-barát politikájában változás áll be, mert Olasz-

ország Besszarabia annexiójának elismerésével bebizonyította román-barát érzelmeit. A közép-európai és balkáni államok Locarnoja velőbb-utóbb feltétlenül bekövetkezik, feltéve, ha az biztosíthatja Közép-európa és a Balkán békéjét.

— Ami azokat a híreket illeti, amelyek a kisanant felbomlásáról szólnak, azok teljességgel valótlanok. A küszöbön álló prágai konferencia mindenkit az ellenkezőjéről fog meggyőzni. Románia külpolitikáját a kisanantban ugyanazok az alapelvek vezéreltik, mint eddig. Az olasz-román közeledés semmitsem változtat azon az őszinte barátságon, mely Franciaország és Románia között fennáll.

Párisi utjának céljára vonatkozólag kijelentette a külügyminiszter, hogy Brianddal folytat közvetlen tárgyalásokat egyes mindkét államot érdeklő kérdésekben. Utazását különben május második felében tervezi, amikor is informálni fogja Briand-t a kisanant prágai konferenciájának eredményéről is.

Averescu mégis átalakítja kormányát.

A rekonstrukció az ünnepek után lesz. — A bankkormányzó a spekulációnak tulajdonítja a lej ingadozását.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Nagy szenzáció erejével hat politikai körökben az a most kerengő hír, amely arról szól, hogy Averescu tábornok — minden ellenkező híresztelések dacára — a husvéti ünnepek után meg akarja szilárdítani kormányát. A miniszterelnököt erre a liberálisok és a nemzeti-parasztpárt közötti állítólagos közeledés készítette s a kormány megerősödésével óhajtsa ezt a rügyező barátságot ellensúlyozni. A miniszterelnök terveiről pontosat nem tud senki sem, az azonban bizonyosnak látszik, hogy a husvéti ünnepek után Averescu kihallgatáson jelenik meg a királynál, akinek átnyújtja a kormányátalakítási tervet. Az átalakítás május 10-ig feltétlenül megtörténik. A kiszivárgott hírek szerint Teodoroescu Anibal igazságügyminiszter lesz, Cudalbu pedig kiválik a kormányból, mivel lemondását már régebben benyújtotta a miniszterelnöknek és más tárcán nem tart igényt. Lucasievici kapja meg a földművelésügyi tárcát, Garoflid pedig a pénzügyi tárca vezetését veszi át. Miniszterváltás várható még a közmunkatügyi, közlekedésügyi, ipari és erdélyi miniszteriumokban, de a személyekről nem lehet semmit sem tudni. Szó van arról is, hogy Averescu esetleg akkorára mégis csak megegyezik a román nemzeti-parasztpárttal és ez a párt kap néhány tárcát. Ezt a verziót némely helyen azonban nem tartják valószínűnek és inkább azt hiszik, hogy az átalakított kormánynak azok a néppárti politikások lesznek tagjai, akik már rég várnak a miniszteri tárcára.

Burileanu bankkormányzó visszaérkezve

külföldi utjáról, fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt beszámolt utjának eredményéről. Londoni utjának céljáról a következőket mondotta a bankkormányzó:

— Mielőtt Londonba mentem volna, Párisban folytattam kölcsöntárgyalásokat. Mondhatom, hogy az ország gazdasági ujjáépítése érdekében végzett munkánk nagy megértésre és szimpátiára talált úgy Párisban, mint Londonban, ahol rendkívül meleg és rokonszenves atmoszféra uralkodik Románia iránt. A londoni adósság és részletfizetés ügyében is nagy megértéssel találkoztam. Bizonyos, hogy Anglia ma szorosabb kapcsolatot kíván teremteni Romániával, mint háboru előtt.

A lej ingadozásáról szólva kijelentette a kormányzó, hogy az spekuláció műve volt, amit minden gyenge valutával megtettek annak szanálásáig. Ugyanakkor azonban, míg más országok csak a külföldi segítségével rendezhették ügyüket, Románia saját erejéből állja utját a valutaromlásnak.

— A magyar-olasz szerződés a bucaresti-i parlamentben. Bucurestiből jelentik: A parlament májusi rendkívüli ülészakán legfontosabb tárgya az olasz-magyar egyezmény lesz, amely Romániát gazdasági és külpolitikai szempontokból is rendkívül közelről érdekli. Diplomáciai körök bizonyosra veszik, hogy az olasz-magyar egyezmény megkötése következtében már a legközelebbi napokban meleg hangú jegyzéket fog intézni a román kormány Bethlen magyar miniszterelnökhöz.

Naszód városka tűzveszedelme.

Százhatvan ház a lángok martaléka lett. — Csak ma reggel sikerült a veszedelemnek gátat vetni.

(Az Aradi Közlöny cluji tudósítójától.) Naszód városa tegnap délután óta lángokban áll. Az erdélyi románságnak ezt a nagymultu kulturcentrumát immár másodizben pusztítják el a dühöngő elemek. Három évvel ezelőtt árvíz pusztította el Naszódot, most pedig olyan tűzvész látogatta meg, amelynek több, mint 160 ház esett áldozatul. Számos középület, templom is porráégett, mivel a tűzet a hatalmas északi szél miatt nem lehetett oltani s csak ma reggel sikerült a dühöngő veszedelemnek gátat vetni. A borzalmas veszedelemről a következőket jelenti tudósítónk:

A tűz a városka főterén, a Muresan-féle péküzletben keletkezett egy kipattanó szikra nyomán. Először a ház zsindefedele fogott tüzet, a heves szél pedig gyorsan élesztette a felcsapó lángokat. A péküzlet melletti házak csaknem mind zsindelel vannak fedve és ezeken a tűz szinte pillanatok alatt végigjutott. Amikor a szomszédos gyógyszerár égett, akkor már végzetessé vált a tűzvész. A különböző vegyi anyagok hatalmas dörrenéssel robbantak fel és segítették a tűz elhárítását. Az erős északi szél miatt csakhamar lángba borult a főter mögötti városrész. A naszódi tűzoltóság pár embere tehetetlenül állt a pusztító vésszel szemben és kétségbeesett telefonjelentések mentek Dejre, Bethlenbe és Besztercére tűzoltóságért. Mire ezek a helyszínrre érkeztek, órák teltek el és ez alatt már 50 ház állt lángokban. A tűzoltók már csak az égő városrész elzárására és a tűz lokalizálására szorítkozhattak, azonban ez sem járt teljes eredménnyel. Lángba borult a főszolgabíróság épülete, sőt a városháza melléképületei is, úgy, hogy a tűzoltóság főként a városháza megmentésére fordította minden igyekezetét, amelynek palateteje ellentállt a lángok rohamának. Leégett a városka egyik legforgalmasabb hotelle, a Grivitei-szálló is. A református magyarokat is pótolhatatlan veszteség érte, mivel templomuk tetőzete elégett, majd pedig maga a templom bedőlt. A Mendelssohn fűszerüzlet is a lángok martalékává vált. Itt a kár egymagában háromnegyed millió lej. Leégett a Mercur bank épülete, özvegy Fettes vasüzlete és özv. Pollákné

pálinkamérése is. Estére megérkeztek segítségül a rettegi és nagydemeteri tűzoltók is, míg a rend biztosítására egy csendőrszakasz jött le Besztercéről. A tűz egész éjszakán át dühöngött és csak ma reggel szűnt meg, amikor a szél elcsendesedett. Az eddigi jelentések szerint 160 ház égett le és valami 170 család vált hajléktalanná. A tűzvizsgálat csak annyit tudott kideríteni, hogy a Muresan-féle péküzlet kemencéjének egyik fala átizzott, amitől a gerendaváz fal egy gerendája tüzet fogott, ahonnan a tetőzetre terjedt a tűz és ez okozta a szörnyű katasztrófát. Egyedül szerencse még az, hogy emberéletben nem esett kár.

Cluji tudósítónk a tűzveszedelem megfékezéséről különben a következőket jelenti:

Merénylet egy osztrák exminiszter ellen.

Revolverekkel harcolnak az osztrák szocialisták a választási küzdelemben.

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójának távirata.) A tegnapi hainburgi választógyűlésen Kollman volt osztrák pénzügyminiszter tartott beszédet, amely után beszállt barátjával Leutgeb egyetemi tanárral autójába. Amikor

A naszódi tűzvészt tegnap reggel hét órára, amikor a szél ereje is alább hagyott, óriási erőfeszítés után sikerült lokalizálni. A város borzalmas pusztulás képét mutatja. Százhatvan porig égett ház tuskós romjai merednek az ég felé. Az uccákon családok jajveszékelnének, akik legnagyobb részt koldusbotra jutottak. Nagy veszélyben forgott a gimnázium és a mellette levő internátus épülete is, de szerencsére a luteránus templom bádorgfedele gátat vetett a veszedelemnek. Az eddigi adatok szerint a kár egymilliárdnál is nagyobb, amelynek csak csekély töredéke térül meg biztosítás révén. A házakban elégett lakásberendezések, a raktárakban felhalmozott és elpusztult gabonaneműek, valamint az élő állatok értékét még nem állapították meg. A vármegyei prefektura élelmiszeradományokkal és készpénzsegéllyel sietett a károsultak segítségére. Az a terv is felmerült, hogy az áldozatok felszegélyezésére országos gyűjtést rendeznek.

Erdélyi bankok szélhámosai.

(Az Aradi Közlöny oradeamarei (nagyvárad) tudósítójától.) Néhány nappal ezelőtt egy elegáns turaautó állott meg az egyik előkelő oradeamarei bank előtt. Az autóból egy utiruhás fiatalember szállott ki és a bankban felmutatott egy átutaló levelet a bucuresti-i Comerciala-banktól, amely kéri, hogy a levél átadójának 600.000 lejt fizessenek ki. Az összeg kifizetése simán ment, miután az oradeai bank néhány nappal a fiatalember megjelenése előtt már levelet kapott, amelyben értesítették erről az átutalásról. A bank a pénz kifizetése után erről levélben értesítette a Banca Comercialát, amelytől ma levél érkezett, amelyben a bucuresti-i bank kijelenti, hogy ilyen megbízást senkinek nem adott és ha bemutatnak egy ilyen levelet, az hamisítva volt. Az oradeai bank azonnal megtette a fel-

kor beszálltak az autóba, valaki belélt a kocsi-ba. A golyó átfurta a két ablakot, azonban csak könnyebb sérülést okozott az egyetemi tanár arcán, míg a volt pénzügyminiszter séretlen maradt. Valószínűnek tartják, hogy a szocialdemokraták követték el a merényletet.

jelentést a rendőrségen, amely megindította a nyomozást.

Ma aztán Sibiuból kapott értesítést a rendőrség, hogy egy ottani banknál ugyanez az eset történt meg, a fiatalember a Banca Comercialától levelet hozott és erre 500.000 lejt utaltak ki neki. A nyomozás folyamán megállapítást nyert, hogy a Banca Comerciala két elbocsátott tisztviselője hamisított az iratokat, amelyeket a napi posta aláírása alkalmával becsempésztek a levelek közé és így sikerült őket az igazgatóval aláírtni. Az egyik sikkasztó — a rendőrség megállapítása szerint — már Párisba szökött, míg a másik Erdélyben bujkál. Kézrekerítésére megindult a nyomozás. A kicsalt összegekért természetesen a Banca Comerciala kényszerül a felelősséget vállalni, miután az átutaló levél aláírásai nem hamisak, s a bankok jóhiszeműleg fizették ki a szabályszerűen felvett összegeket.

T A R C A.

Fehér bál Nizzában.

Ragyogó fehér jelmezek köszöntötték az igazi tavasz megszületését. — Pompázatos toalettek harca a dicsőségért.

(Az Aradi Közlöny nizzai alkalmi tudósítójától.) A Cote d'Azur ragyogó partvidéke májusi napfényben fürdik s a rózsák, szegfűk, cyklamének milliárdjai teszik illatossá az ozónos délszaki klimát. Nizza, a tengeri Alpések főhelye, a francia Riviéra gyöngye még mindig telve van idegenekkel az utolsó szálásig s az a harmadfelezer, jórészt angol és amerikai vendég, kit jó sorsa idehozott, boldog örömmel habzsolja az élet szépségeit, a melyeket pazar bőségben, pompás szervírozás nyújt nekik a mindig üde és mosolygó Nizza.

A több kilométernyi hosszú, széles Promenade des Anglais pálmái alatt a világ minden nemzetének eleganciája élvezi a tengerparton a simogató napfényt s ami Páris nagy divattermeinek friss alkotása: itt látható az előkelő világ hölgyein. Paquin, Worth, Poiret, a francia főváros világhírességgel külön szalonokat állítottak fel a mondain vendégek kényelmére, kiknek a legkitűnőbb divatkreálók, legzseniálisabb „szabó-művészek” állnak rendelkezésére. Van is munkájuk bőven.

A Comité des Fêtes kimeríthetetlen leleménnyel állítja össze változatos havi programját, melynek vezető motívuma mindig ugyanaz: hogyan pompázhat a nő újabb és újabb keretek között? A sok virágcsatát, látványos közünnepélyt nem emlitve, mert már az idén „lila-estély”, „krém-bál”, rózsaszín táncmulatság”, melyekhez fényben, pom-

pában fogható csak a párisi nagy Opera-bálok produkáltak.

A legújabb attrakció, a tavasz érkezését köszöntő fehér-bál tegnap zajlott le a Casino Municipal disztermében. Erre, a szezon kimondottan legnagyobb szerű báljára hetek óta lázas izgalommal készült a fürdővendégek aranyifjusága s a bál sikere a várakozáshoz mérten is óriási volt.

A komité szigorú szabályai irták elő a hölgyek jelmezeit, melynek anyaga csakis és csupán fehérselyem, vagy selyem-szatin lehetett, más anyag, így a fehérszövet is ki volt zárva. Diszítésül a flitter, lamé s gyöngy volt kijelölve, minden más tilos volt, ugyszintén a höröcipő is. Képzelték, hogy emyi megkötöttség mellett mily sok találékony-ságot, raffineriát és ügyességet kellett kifejteni a divatszalonoknak, hogy a megjelölt szűk határok közt mozogva is helyt tudjanak állni.

A Casino nagyterme újszerű, elektrikus fehér fényárban uszott a mesebeli élővirágdíszítésekkel, fehér parkettjével, az elképzeltetlen pompájú jelmezes hölgyekkel vakítóan fehér fényben káprázott. Itt voltak láthatók a földkerekség legnagyobb briliánsai, legdrágább gyöngysorai s last not least: legszebb hölgyei.

A zsűrinek kemény dió volt eldönteni, hogy kinek a jelvénye legszebb. A nagy jutalmat egy amerikai petróleumkirály leánya kapta a „Jet d'eau” nevű fantasztikus toalettejéért. Kettős, abroncsos alj ringott szoknya helyett a török bugyogót viselő lábak felett s az ezüst abroncsokból, úgy a külsőből, mint a jóval kisebb belsőből megszámlálhatatlan ezüst selyemzsinór csüngött, mindegyiken két-három gyöngyszem ragyogott. A fejlődítés süvegformájú volt, melyből hullámos,

ezüstdrótok ágaztak ki s ezekből ismét sujtásos ezüstzsinórok csüngöttek gyöngyszemfüzérrel.

A „Moisson des perles” is közfeltűnést keltett gyöngyökből összeállított, nagy, Semiramis-fejdiszével, melyből karhosszuságban fénylő gyöngysorok hullottak alá. A két karhoz, egészen a kézfejig, szintén nagyobbodó s végül kisebbedő gyöngylánc van erősítve, mely kitárt karoknál denevér-szerű szárnyakat ábrázolt csillogó gyöngyökből.

A Pierrot és Pierrette-jelmezek, melyek minden téren divatosak, most is nagyszám-mal voltak képviselve dus ezüstflitter-diszítéssel s a Pierrette-alj kivétel nélkül igen bő, harangalaku formát mutatott, gyakran betétekkel, kitűntetést nyert egy párisi színésznő „Araignée” elnevezésű jelmezeivel, melynek alja sok ezüstfonállal pókhálót mutatott, elől briliánsokkal kirakott, nagy pókot ábrázoló csattal. Szintén megtapsolták és kitűntették az „Eventail”-jelmezt is, melynek „pápai triarát” viselő tulajdonosnője nem leplezte le inkognitóját. (A befentesek szerint egy német hercegkisasszony lehetett). A Pierrette-bluz alatt az alj drága brüsszeli csipkével, ezüstszegélyekkel rendkívül ötletesen legyező mutató formában volt kiképezve.

Az egész flitter-, vagy egész lamé-kosztümök nem vettek részt a versenyben, ezért csak diszítésül használták a hölgyek. Feltűnő volt egy fehérlaméből és flitterből kombinált Pierrette-turbán, mely sapka-ellenző módjára megnyulva, folytatásában villogó, a száj felett végződő ötletes álarcot képezett. A nyakat Stuart Mária-divatu selyemrűssök fogták körül, a széleken ragyogó ezüstdiszítéssel. Kedvesek voltak a bő, tunikás arab kázmák is.

A fascista Olaszország munkatörvénye.

„Az olasz nemzet egyetlen szervezet”. — Az állam védi a magántulajdont és a munkát.

(Az Aradi Közlöny római tudósítójától.) A fascista nagytanács elfogadta a kilencszázötvenedik munkatörvényt. Az első szakasz kimondja, hogy az olasz nemzet egy szervezet, amely magasabb életcélokkal, cselekvési eszközökkel rendelkezik, egy erkölcsi, politikai és gazdasági egység, amely a fascista államban teljességében valósul meg. A második cikk szerint a munka, minden egyéni és technikai formájában szociális kötelesség és épen ezért a magántulajdont és a munkát az állam védelmezi. A harmadik cikk szerint minden hivatásos, vagy gazdasági szervezkedés szabad.

A következő öt cikk a kollektív szerződésekről, a munkabíróságokról, a munkásnak a munkaadóhoz és munkához való viszonyát szabályozza, végül pedig az utolsó cikk kijelenti, hogy az állam csak akkor szól bele a gazdasági vállalatok ügyeibe, ha a magánkezdemenyezés hiányzik, vagy elégtelen, vagy ha az állam politikai érdekeiről van szó. Az állam intervenciója ellenőrzési, vagy közvetlen ügyviteli formájában jelentkezhet.

Megdrágul a csomagszállítás

Május 15-től új rendelkezések lépnek életbe a CFR-nél.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Május 15-én a CFR. kivonja a forgalomból a jelenleg használatos bérmentesítési bélyeget (timbru de francare) és négy új típusú bélyeget hoz forgalomba, azonkívül két típusú expedíciós bulletint. Az új bélyegek forgalomba hozatalával egyidejűleg több lényeges változás lesz a vasúti csomagszállítás szabályzatában. Eszerint azt, aki vasuton csak feltételesen, vagy egyáltalán nem szállítható árut ad fel, különként 400 lej bírsággal rójják meg az egész csomag sulya után. A csomagban levő áru szándékosan téves megnevezése esetén, vagyis ha a feladó kevesebb fuvardíjat fizetett, a feladót a legális tarifa és a ténylegesen kirótt díj közötti különbözet kétszeresével büntetik. A büntetés összege 100 lejnél kisebb nem lehet.

A feladó, mint eddig is, köteles a csomagra, vagy egy arra rákötött kartonlapra a maga és a címzett pontos címét, a csomag tartalmát és sulyát felírni. A felbélyegzett csomagokat, amelyeket legalább 30 perccel a vonat indulása előtt kell feladni, express-, gyors-, személy- és vegyesvonatokkal továbbítják.

A csomagokat, amelyek érkezéséről a címzettet nem értesítik, a személypodgyászhoz hasonló módon lehet kiváltani. Ha a csomagokat megérkezés után 24 órán belül ki nem váltják, naponta 10 lej fekbér terheli a címzettet. Amennyiben a csomag romlandó árut tartalmaz, a 24 óra leteltével azonnal elárverezik. Ha egy bérmentesített csomag elvesz, különként 40 lej kártérítést fizet a vasut, ugyszintén ha a küldeményben kár esik a vasut hibájából. Ellenkező esetben, vagyis ha az áru a saját silánysága miatt értéktelenedik el egészben, vagy részben, a feladó, vagy címzett semmilyen kártérítésre igényt nem tarthat.

Az expedíciós bulletinek közül a zöldszínű élelmiszerekhez, a fehérszínű más árukhoz lesz használható. Mindkét fajta bulletinnal öt darab 5—50 kg. sulyu csomagot lehet feladni a következő díjak lefizetése ellenében: 200 km. távolságig 40 lej, 400 km.-ig 80 lej, nagyobb távolságokra csomagonként 120 lej. Az így feladott csomagok érkezéséről értesítik a címzettet, aki legkésőbb hat órán belül köteles a küldeményt kiváltani, mert különben minden egyes csomag után napi 10 lej fekbért fog fizetni, négy nap múlva pedig a csomagot a feladó rendelkezésére bocsátják. A romlandó árut ezen a négy napon belül is elárverezhetik. Ha a csomag a vasut hibájából elvesz, vagy tartalma szállítás közben megromlik, különként maximum 40 lej kártérítésre tarthat igényt a feladó.

Goldis László Rómába utazott.

A kultuszminiszter a konkordátum aláírása után májusban tér vissza.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Goldis László kultuszminiszter ma este a Simplonon Rómába utazott. A kultuszminiszter Rómában Gasparri bíborossal folytat tárgyalásokat a Vatikánnal kötendő konkordátum szövegének végleges megállapítására vonatkozólag. A Cuvantul értesülése

szerint a konkordátum aláírásának idejét még nem állapították meg. Goldis László kultuszminiszter előreláthatólag csak május első napjaiban tér vissza az országba.

Az Universul jelentése szerint a iasi-i lelkesek is erős mozgalmat indítottak a konkordátum ellen.

Társaságban 23 oxfordi angollal Aradon

Megérkeztek a ködös Albion fiai Aradra. — Ebédközi beszélgetés James Bensonnal, az Oxford City 52 éves elnökével, aki elmondja, hogy Arad jobban tetszik, mint Bucuresti; hazaviszi a paprikás csirke receptjét és nézete szerint nincs párja az erdélyi menyecskének.

(Arad, április 22.) Ülök a Központi-szálló nagytermében hosszú, ebédre terített asztal mellett és figyelek huszonhárom köröttem ülő alakot. Husz szikárt, fiatal, csontos, szökét és három őszbehajlót. Oxfordiak. Angolok. Footballisták. Azaz csak a husz szöke az, a három őszes a vezetőség. Az elhelyezés véletlensége az utóbbi három közül a legtisztéletreméltóbb mellé sodor, aki a legfőbb volt, az elnök, az Aradon vasárnap mérköző Oxford City elnöke: James Benson. Csendben rendelkeznek. Az elnök speciális ételt kér. Speciális? Mi lehet más, mint — csirkepaprikás. A beszélgetés nehezen indul. Én nem igen értem őket, ők se engem. De különösen ők engem nem. Valamit ugyan gagyogok angolul, a kifejtésem azonban rettenetesen elüt az övéktől. Így aztán valami igen furcsa, bő taglejtésekkel kísért nyelvezetben folyik Mr. Bensonnal az interjú:

— 1913-ban, amikor utoljára Erdélyben jártam, a football nagyon kezdetleges nivón állott. Azóta hatalmasat izmosodott itt a football-sport és meg vagyok arról győződve, hogy a román, de különösen az erdélyi football nem igen áll mögötte a magyarországi footballnivónak. Romániától különben el vagyok ragadtatva. Volt egy automobiluránk Filiasztól Petrosanig, amely — mondhatom — örökké emlékezetes lesz nekünk, Bucurestit igaz, hogy nem láttuk teljesen, de Arad sokkal közvetlenebb városnak tűnik fel előttünk. Valahogy barátságosabb, otthonosabb. A kulturálatát és a Minorita-palotát belülről is megtekinttük. Nagyon szép épületek. Külön kell, hogy megemlékezzem azokról a meleg fogadtatásokról, melyekben részünk volt.

És közben a nagy inyenc jellegzetes kifejezésével, magához inti a pincért és leiratja vele a csirkepaprikás receptjét, amely jobban ízlik neki minden angol beauf-steaknél. Majd ismét hozzám fordul:

— Hogy mi okozta eddigi három sikertelenségünket. Két mentő körülményt hozhatok fel: az első az, hogy tizenharmadika óta állandóan uton vagyunk, és eddig még nem igen nyílott alkalmunk pihenésre; másodsorban pedig a pálya szokatlansága. Mi ugyanis puha és kövér fűvel benőtt pályához szoktunk hozzá, amit tetéz még a játékszabályok differenciája is. Nálunk felső karral lökni szabad és általában mi a rámenős játékszilussal játsszuk a footballt, a sok bírófütty aztán érthetően határozatlanná teszi játékosainkat. Különben elismerésemet kell, hogy kifejezzem a romániai bírónak, akik szerintem nemzetközi viszonylatokban is jók.

Mellettem állandóan mosolygó, hirtelen szöke fiatal fiú buzgalommal eszegeti a második adag tésztát és közben nagyokat huz a sörös poharából, amelynek csak az elnevezése „sörös”, mert bizony tartalma a sörtől igen messzeálló — limonádé. Józan emberek ezek s amint a frissességével meglepően mozgó 52 éves elnököt megkérdeztem eziránt, a legnagyobb természetességgel indokolta meg a limonádét:

— Az alkohol a sportember szervezétére igen káros, az igazi footballistának egyébként csakis „száraznak” szabad lenni.

Aradon játszó csapatjukat még nem állították össze. Most lesznek a tura alkalmával először komplettek. Minden erejükkel, amint mondották Aradra és Timisoarára spórolták.

A jobb emberek: Meeson (kapus), Brooker (csapatkapitány) jobb hátrvéd, (Starling) középfedezet, (Spiller) válogatott balfedezet, (Davies) jobbfezet, (Dawes) válogatott balszélső. Amikor végignézek ezeken a barátságos képű legényeken, nem is hiszem, hogy oly rámenősek. Mindegyik megannyi jámbor, limonádészürcsölgető, csöndes fiú.

Bucsuzom az angoloktól. Az elnök ur nagyon kedélyes hangulatban van. Náluk — ugylátszik — a limonádé is hangulatkeltő. Kis angol pipájából vigan pófkelve utánam szölt, hogy ne felejtsem el megírni azt: nincsen párja az erdélyi menyecskének! Ezt mondta ő 52 éves fővel. A vén angol is megnyalja az erdélyi söt...? Az angolok ily korban — ugylátszik — nem nagyon hidegvérűek... Söt!... (s. p.)

Nagy zavarokat támaszt a lakbérletítés Aradon.

Az aradi háztulajdonosok testülete vétót emel a ridog adóbehajtással szemben.

(Arad, április 22.) Általános meglepetést keltett Aradon az aradi pénzügyigazgatóság amaz intézkedése, amellyel az aradi háztulajdonosok adóhátralékának behajtását úgy próbálja véghez vinni, hogy a májusi lakbért a lakó nem fizetheti a háztulajdonos kezéhez, hanem azt a hátralékos adó javára közvetlenül az adópénztárba kell befizetnie. Az Aradi Közlöny munkatársa, felkereste az Aradi Háztulajdonosok Szövetségének egyik vezetőjét, aki a pénzügyigazgatóság intézkedéséről — mint a szövetség hivatalos álláspontját — a következőket jelentette ki:

— Az igazságügyminiszter végre kiadta a lakások felszabadítására vonatkozó rendeletet, amely nagy megnyugvást keltett az országban. Ugyanakkor a pénzügyi hatóságok részéről olyan rendelkezés lát napvilágot, amely a házbérek befizetésénél a legnagyobb zavart idézi elő. Az intézkedés szerint, ugyanis, a lakó a pénzügyigazgatósághoz köteles befizetni a lakbért. Tehát legtöbb lakó, előreláthatólag, anélkül, hogy megegyezett volna a háztulajdonossal, a régi lakbért fogja letétbe helyezni, vagy pedig nem olyan összeget, amelyet a háztulajdonos törvény szerint követelhet a lakótól. A háztulajdonosnak pedig joga van azonnal kilakoltatási eljárást kérni lakója ellen, ha nem fizeti a törvényben előírt lakbért. Abban esetben, ha a lakó közvetlenül a háztulajdonos kezéhez fizetné a lakbéreket, úgy alkalmuk volna kölcsönösen megegyezni. Kinos, hogy épen most, május elsejére történik ez az intézkedés, amikor átmeneti idő van a házbérfizetésnél és mindkét fél érdeke a kölcsönös megegyezés.

— A másik szempont, ami érthetlenné teszi a pénzügyigazgatóság rendelkezését, az, hogy annak idején a pénzügyi adminisztrátor kijelentette, hogy a megfelelőbbé tett adókat egyelőre a múlt évi adó alapján fogja behajtani. Most pedig kiderül, hogy a bizottság által kivetett új adókat követelik a háztulajdonosoktól, holott azok kilakoltatás része megfelelőbbé tette a túl magas adókat. A pénzügyigazgatóságnak be kellene látnia, hogy a háztulajdonosoknak van egyéb fedezetük is az adóra, mint a lakbér és nem szabadna erre az átmeneti időre a legnagyobb zavart támasztania ezzel a letiltó intézkedésével, amelynek következménye előreláthatólag rengeteg kilakoltatás lesz.

Művészet.

* Az aradi városi színház heti műsora Szombaton: Egyházi ünnep miatt nincs előadás. Vasárnap délután 3 órakor: Svbill. operett. (Farkas Lili fellépte. Rendes helyátrak.) Délután 6 órakor és este 9 órakor: Békefi társulatának fellépte. Hétfő: A nyári színházban délután 6 órakor és este 9 órakor: Békefi társulatának fellépte. (Rendcs helyátrak.) A téli színházban délután 3 és fél órakor: Cigányszerelem, operett. (Mérsekelt helyátrak.) Kedd: A nyári színházban délután 6 órakor és este 9 órakor: Békefi társulatának fellépte. (Rendcs helyátrak.) A téli színházban délután 3 és fél órakor: Marica grófnő, operett. (Mérsekelt helyátrak.)

* Osvát Kálmán Goethe-konferansza. Mind merészebb és mind nehezebb feladatokat szab maga elé ez a különös és érdekes egyénisége a mi szellemi életünknek. Május 4-ikén a goethei életet és a goethei művet állítja elének, de ne higye senki, hogy poros irodalomtörténeti előadást kap. Osváth — bárhogyan is bujkáljon elmut korok utvesztőiben, — mindig publicista marad és a jelennek beszél. Izgatón érdekes lesz látnunk, ahogy gazdag palettája ezer színével egy szürke korszak felé vázolja a goethei ideált: az örök-tevékeny életet. Nehéz, de méltó feladat lesz és kívánatos volna, hogy ne immelámmal odakényszeredett emberek, hanem egy lelki frissülést áhító közönség hallgassa a gondolatnak és a szónak ezt a bátor emberét.

* A Literatura legújabb számával értékes husvéti ajándékot ad olvasóinak. A tartalmas, negyvennyolc oldalnyi, művészi illusztrációkkal ellátott füzet címlapját Márfy Ödön színes litográfiája díszíti. Az első oldalon láthatjuk Somlyó Zoltánnak szép, satirikus versét. Kállay Miklós a második párisi bohémvilágról ír színes, érdekes és illusztrációkkal tarkított cikket. Ebben a számban találkozunk a világ-irodalom nagy neveivel és színesen, változatosan tárja elének a tudomány és művészet aktuálisait. A „Muzsika” rovata magába öleli a modern zenekultúra ismertetését és az újabb zenei eseményeket. „Hasznos mulatságok”, írók arcképcsarnoka és a Literatura többi rovatai mind-mind értékes, szórakoztató olvasmányok, amelyek minden irodalmat és szépet kedvelő embernek nagyszerű szórakozást és művészi élvezetet nyújtanak.

* A pünkösdi könyvpiacnak szenzációja lesz Papp Andor: Beifelé könnyezem költeménykötete. A szerző ötven legszebb lírai költeményét adja közre ebben a kötetben. A mű diszkótésben jelenik meg, merített papíron, számozott példányok, az író aláírásával. Könyvvarusi forgalomba nem jön. Ára 200 lej. Megrendelhető az Erdélyi Magyar Színpad kiadóhivatalában.

Die DAME 65 lejert

az új szám Sándor Ferencnél Arad.

* Az aradi színházi iroda hírel. A Békefi-társulat vasárnap délután 6 órakor a téli színházban mutatja be első pompás műsorát. Hétfőn 6 órakor és este 9 órakor a nyári színházban játszik a nagyszerű együttes a következő új műsorról: 1. Békefi bevezetője, 2. Szegény Hannibál (bohózat), 3. Új magánháromok, 4. Abel Frigyes kupléi, 5. Kondor Ibolya előadása, 6. Békefi konferansza, 7. Az alany (bohózat), 8. A esalhatatlan (bohózat), 9. Békefi magánháromok, 10. Radó Teri és Kondor Ibolya énekszámok, 11. Az energikus ember (bohózat). — Az énekszámokat zongorán Komjáthy Károly, a heves zeneszerző kíséri. Két óra hosszáig ki nem fogy a közönség a kacagásból, mert Békefiék budapesti műsoruk lejavát hozzák Aradra. A színház pénztára már az összes Békefi-előadásokra árusítja a jegyeket. — Délutáni előadások. A gör. kel. husvét, alatt a téli színházban lesznek előadások. Vasárnap délután 3 órai kezdettel Farkas Lili negyedszer játsza el a Svbill című szerepét. Hétfő délután fél 4 órakor Lehár remekműve, a Cigányszerelem van műsoron előrendű szereposztásban. Kedd délután fél 4 órakor Kálmán Imre diadalmos operettjét, a Marica grófnőt játszik. — Csókról-ösókra. A színház énekes személyzete hetek óta nagy ambícióval készül az idei szezon slágerére, a Csókról-ösókra című francia operett premierjére. A nagyszerű darab mindenütt sorozatos előadásokat ért el és bizonyos, hogy nálunk is sokáig műsoron fog maradni. A rendezés fielenyi főrendező kezében van, ami biztos sikert jelent.

Tanítják az aradi rabokat.

Ismeretterjesztő előadásokat tartanak az aradi fogház lakóinak.

(Arad, április 22.) Érdekes tervet valósít meg Selaru János az aradi ügyészségi fogház igazgatója. Hasonlóan a modern nagy fogházakba bevezetett szokásokhoz, különint az aradi fogház rabjai számára is ismertető, szórakoztató előadásokat fognak rendezni. Az első ilyen előadás hétfőn, a görög keleti husvét másodnapján délután lesz, amikor is a fogház lakóit leveztetik a hatalmas munkaterembe, ahol a társadalom kiskiklott szerencsétlenéi számára aradi tanárok és lelkipásztorok tartanak lélekmemesítő előadásokat a hitről és szeretetről, ami valóban elkél a bűn útjára zúllott emberpáriák között. Szerepelni fog azonban a műsoron az araduloui dalárda, valamint még több ének- és zeneszám is s előreláthatólag az

egyik aradi zenekar is szórakoztatni fogja az édes-bus melódiákkal azokat, akik hónapok, vagy évek óta csak rövid parancsszavakat, egymás sugdosó beszédét, vagy a felsíró lelkiismeretük szavát hallhatták. Selaru tervét felletes hatósága és a cellák bus lakói is örömmel fogadták s már eddig is többen jelentkezték, hogy szavaltatokkal és kisebb erkölcsös darabok előadásával beleszkednek a műsorbba, amely minden bizonytalavonta egyszerűkétszer megismétlődni fog. Az előadáson idegeneket is szívesen látnak s a fogház igazgatója ezuttal is kérélemmel fordul azokhoz, akik ilyen előadás keretében részt kívánnak venni, szándékukat lehetőleg személyesen jelentsek be az ügyészségi fogház irodájában.

Orkán dühöngött Clujon.

Házakat döntött ki a szélvihar.

(Az Aradi Közlöny távlati tudósítása.) Tegnap éjszaka borzalmas erejű orkán dühöngött, amely nagyobb károkat okozott az egész városban. A szélvihar ledöntötte a Seta-tér és a temető hatalmas fáit, négy ház fedelét elsodorta és a Fő-ucca több üzletének cégtábláját letépte. Este kilenc órakor a vezetékek elszakadása következtében a villany kialudt és vak sötétség borult az egész városra. A hatóságok reggel szemlét tartottak és megállapították, hogy a Szilágyi-telepen két ház összedőlt és a Medgyes-tetőn majdnem minden ház ablakát bezúzta a szél. Az anyagi kárt még nem állapították meg pontosan.

Rádiót hallgatnak

a szentbernáthegi barátok.

A borzalmas havasok emberbarátal halálra-ítélten élnek szük és rideg celláikban. — A szerzetesek egyike sem ér el a férfikort.

(Az Aradi Közlöny alkalmi tudósítójától.) Számon, sítalpakon, hócsákányokkal vágott úton, még az edzett turistának is kemény feladat, megközelíteni a szentbernáthegi barátok klastromát, amely 1000 év óta dacol a kegyetlen idővel. Aki ide eljut, az teljesen ingyenes ellátást kap, legyen az illető akár Napoleon, akár a walesi herceg, akár egy szegény vándorlegény, mint Benito Mussolini valamikor régen, akinek neve szintén ott szerepel az utasok könyvében.

Kint fútyul a szél: A 3000 méter magas régiók legvadabb orgiát tombolja a fergeteg, a hó szilánkokban hull és az orkán borzalmas sikolyai töltik be a fűtetlen szobát. A priornak ez egész megszokott valami. Szemrebbenés nélkül beszél:

— Innen nincs visszatérés... A fiataloknak, akik 18 éves korukban öltik magukra a rend csuklyáját, tudniok kell, hogy nem érik meg az élet delelőjét. A 32 éves kort, vagyis a 14 évig való ittartózkodást nem érte el még senki. Az egész éven át tartó zord időjárás következtében fellépő reuma, szív- és tüdőbaj okozza korai halálunkat. Azért még nem volt sohasem elégedetlen köztünk. Az év tíz hónapjában fizikailag el vagyunk zárva a világtól, de a szellemi összeköttetés nem szakad meg, mert bevezettük a telefont, meg a rádiót. Ezen hallgatjuk a párisi Notre Dame miséjét és a század elvadult ritmusát, a jazzt, sőt azt is megtudtuk, hogy van jazz-király is. Rövid életünket szigorú beosztásban imá, tanulás és utasok megmentése közt morzsoljuk le. Életveszedelem nélkül ugyanis csak július-augusztusban lehet a hágón közlekedni, de akkor is elég a veszedelem. Tavaly januárban két szerzetestársunkat is eltemette a lavina. Az életmentés hű kutyáink nélkül lehetetlen-ség volna. A kutyák hőse B a r y. Nevét a történelem is feljegyezte. Több mint negyven ember életét mentette meg. Számos érdemrend díszítette bozontos szőrét.

Megkérdeztük a priort, hogy nem vágyott-e valaha vissza az embermilliók közé?

— De igen — felelte. — Tizenkét év előtt. Amikor elszabadultak a háboru furiái, itt hagytam volna helyemet, ha egyetlen emberélet kioltásának megakadályozására elég hatalmas lettem volna.

Álomország örültje.

Hírneves festőművész megrendítő tragédiája.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) A lipótmezel elmeógyógyintézetben két év óta ápolják Gulácsy Lajos festőművészt, aki a magyar festőgárda egyik igen tehetséges tagja volt. Gulácsy Lajos elméje 1918-ban berult el Olaszországban s édesanyja vitte vissza Velencéből, ahol akkoriban tartózkodott. A festőművész most napok óta apatikusan fekszik kórházi ágyán, napról-napra gyengül és életbenmaradása már csak napok kérdése.

Gulácsy Lajos 1882-ben született és már fiatalkorában kedvet érzett a festészethez. Egyetlen vágya az volt, hogy Olaszországba kerüljön. Életének az volt a legnagyobb szenzációja, amikor 1902-ben 40 forintot kapott és azzal Rómába ment. A legegyszerűbben élt, hogy pénzéből sokáig jöjjön ki, a város legfélelmetesebb vidékén lakott, ahová rendőrök sem mertek belépni, csak azért, hogy tovább maradjon Olaszországban. Később Gulácsy Párisba is elkerült. Sokat festett olaszországi tartózkodása alatt és képei felütést keltettek. A mozgósítás Velencében érte Gulácsyt, aki, amikor meghallotta, hogy jelentkezniök kell az idegeneknek, öngyilkosságot kísérelt meg. Azonban idejében levágták a kötélről s ettől kezdve üldözési mániában szenvedett. Megváltoztatta nevét, eladta ruháit, misét mondott magáért a templomokban és állandóan változtatta lakásait. Közben az embereknek fantasztikus dolgokat mesélt és egy alkalommal műtermében főbe akarta magát lőni. Végül is viselkedése miatt elme-ogyógyintézetbe zárták, ahonnan Sartori Silvestro olasz festőművész szabadította ki. — Édesanyja Velencéből hazavitte és a budapesti Moravcsik-klinikán kezelték. Két évvel ezelőtt azonban már dühöngeni kezdett, úgy, hogy a lipótmezei tébolydába került. Ott fekküdt a kórházi ágyon, senkit azonban meg nem ismert. Amikor barátai képeiből kiállítást rendeztek, elvitték oda és mindegyik képének meg tudta mondani a címét, amikor azonban visszavitték az intézetbe, dühöngeni kezdett.

Még olaszországi tartózkodása alatt fantáziájában kitalált egy várost, amelyet Na-Con-Xypannak nevezett el és amelynek fantasztikus lakóiról, uccáiról és szokásairól sokat tudot mesélni ismerőseinek. Több képet is festett erről a fantasztikus városról. Most napról-napra gyengül, a tüdővész erőt vett rajta, szíve már alig ver és keze-lába állandóan reszket. Talán csak pár napja van, még hátra az életből ennek a tehetséges embernek. Ott fekszik mozdulatlanul a kórházi ágyon és apatikusan várja megérkezését Na-Con-Xypanba, a csodálatos városba, amelyet ő álmodott meg és amelynek fantasztikus lakóit csak ő ismeri.

Újabb nagy árleszállítás

az olcsóságáról híres

Vándor
divatruházban.

Bevásárlás előtt szívesen tekintse meg a kirakati árakat. — Bőrszagu gyár: mannyok órlási választékban.

Filmdráma a mozi nézőterén.

Amikor az élet filmszcenáriumot ír. — Szerelmes fiatalember tragikus öngyilkossága.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójától.) Páris egyik legnagyobb mozgóképszínházában, miközben a vásznon egy hatásos filmdráma jelenetei peregtek, a sötétségben eldördült egy revolver. — Óriási rémület támadt, világosság gyúlt és a megremült közönség talongva gyülekezett az egyik páholy köré, melvnek padlóján vérben fetrengett egy elegáns fiatalember. Az öngyilkost, meglehetősen súlyos sebével elszállították, de még mielőtt orvosozás indulhatott volna, a rendőrök iróasztalán már ott volt az öngyilkos fiatalember levele, melyben bejelenti végzetes elhatározását és leírja tettének okát.

Az öngyilkos fiatalember egy 26 esztendő fogorvos. neve Leon Leslie. A fiatal fogorvos hat évvel ezelőtt Nizzában, ahol fogorvosi műterme volt megismerkedett egy szép, elvált asszonnyal, az olasz származású Renata Ricci-vel, akit nemsokára feleségül is vett. A férfi tudta, hogy felesége, kinek szülei igen gazdag emberek, a legnagyobb fényűzésben élt egész életében és igényei jóval túlszárnyalják egy fogorvos feleségének lehetőségeit, de lángoló szerelmében nem törődött a jövővel és csak a boldog jelennek élt. Nemsokára azonban már észrevette, hogy a szerény jólétet biztosító nizzai fogműterem nem elégítheti ki feleségének fokozhatatlan igényeit és ezért a műtermet eladva, a fiatal férfi Amerikába költözött feleségét azonban Franciaországban hagyta. Emberfeletti erőfeszítéssel dolgozott odakinn a fiatal fogorvos és minden hónapban jelentős összegeket küldött haza feleségének, aki eszeveszetten szórta a pénzt. Nemsokára azonban, felesége után való vágyakozásától hajtva hazaiott a szerelmes férfi és Hvéresben Franciaországnak egy kisebb városában telepedett le. Itt élve szép jövedelemre tett szert, de feleségét nem elégíthette ki a kisvárosi élet s ezért rábirta férjét, hogy fogadja el azt az ajánlatot, mely a fogorvost Indokínába hívta. A szerelmében elvakult ember habozás nélkül elfogadta az indokínai ajánlatot és most már feleségével és közben megszületett kisgyermekével Saigonba hajózott, ahol megnyitotta immár negyedik fogászati rendelőjét.

Itt ebben a tropikus mihóben kellett megismernie Leslie doktornak a féltékenység első kinijait. Az indokínai város egyik ügyvédje nagyban udvarolt a széke szénasszonynak, úgyhogy a férfi féltékenyséreiben az ügyvédet inzultálta. Párba lett a dolgából, amelynek során a férfi súlyosan megsebesítette ellenfelét. A fogorvos bíróság elé került, amely súlyos kimenetelű párbai bűncselekményének címén egy évi fogházra ítélte a fogorvost. Ez az ítélet anyagiilag tönkretette a már-már kifutó keresetű Leslie doktort mert büntetését ugyan felfüggesztették, de rögtön távoznia kellett Saigonból. Felszedte tehát újra sátorfáját a tragikus sorsu ember és Párisba költözött, ahol azonban nem bírta a nagy konkurenciát. Innen Toulouseba költözött, ahol szintén nem keresett eleget, úgyhogy végül kénytelen volt Bordeauxban megtelepedni.

Mint egy hajsolt vad dolgozott itt reggeltől estig dr. Leslie, hogy előteremtse mérhetetlen igényű feleségének a fényűző életmódhoz szükséges összeget. Az asszony fényleg nem szenvedett sem miben hiányt, sőt férjének keresményéből még arra is futotta, hogy minden évben Nizzában töltsse a télet a nagyravágó, elvhaihászó fiatalasszony. Így történt ez az idén is. És Nizzában, ahol ez a végzetes szerelem kezdődött, végre megtörtént a sorsdöntő katasztrófa. A férfi egy nap váratlanul betöppant feleségéhez Nizzába és az asszonyt egy ismert amerikai filmszínész társaságában találta. Viharos jelenet következett és a boldogtalan férfi most már elérkezettnek látta az időt, hogy meg-

indítsa a válókeresetet.

Mezviselt idejével, összetört életével a férfi ismét Párisba költözött, ahol egy nap váratlanul meglátogatta a felesége, aki arra kérte, hogy találkozzanak valahol hármásban. A férfi, a feleség és az amerikai filmszínész. A légyott megtörtént és itt a hiszékeny férfit sikerült meggyőznie az asszonynak és udvarlójának, hogy barátságuk teljesen plátói alapokon áll, úgyhogy a férfi boldogan visszafogadta feleségét. Ez az új boldogság teljesen elvette az eddig szorgalmas, munkáséletű fiatalember esztét, aki felesége rábeszélésére otthagyta mes terségét és maga is felcsapott filmszínésznek. Ezen a pályán persze nem tudott érvényesülni

A politikai pártok husvétkor is harcolnak.

A liberálisok általános offenzívát terveznek a kormány ellen. — Bratianu Vintila az ellenzék élén.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Dacára annak, hogy a kamara és a szenátus tagjai és így a politikai élet vezetői és irányítói a husvétünnepre már elutaztak a fővárosból, a pártokban mégis eleven élet uralkodik s mindenütt élénken tárgyalják a kormány és a liberálisok között a kulisszák mögött történt dolgokat. A Cuvantul mára összesíti a különböző pártok sajtóorgánumainak megállapításait a belpolitika jövő képének kialakulását illetően és megjegyzi, hogy még mindig merészség volna jóslatokba bocsátkozni. Tény. — írja a lap — hogy a kormány a nemzelpártból átlépett konzervatívokkal lényegesen megerősödött, de erősek a liberálisok is s ha a parlamentni szünet alatt még újabb szövetségek kovácsolódnak, úgy az egyik, mint a másik párt táborához — úgy a minden bizonnyal összel már meginduló kérlelhetetlen csatározások kimenetele teljességgel kétséges.

Érdekes éttape-ja azonban ennek a harc-

Interjú a korszón Békeffivel

Az apja aradi újságíró, anyja aradi színésznő volt. — Bécsbe költözik a kitűnő konferenciér.

(Arad, április 22.) A ma délutáni budapesti gyors érdekes budapesti vendégeket hozott Aradra: Békeffi László érkezett mag kabaré-társulatával Aradra, hogy megkezdje aradi vendégszereplését és egyben erdélyrészi turnéját.

Amint fölkerestük, mosolyogva mondta, hogy az újságírók vidéken még inkább nem hagyják békében az embert, mert én voltam az a szerencsés, akivel a híres konferáns jubilált. Én háborgattam talán tizediknek, aki a korszón mellé léptem és intervjut kértem tőle:

— Hát kérem szépen Kondor Ibolyával, az Apolló-kabaré, Radó Teri az Andrássy-utiszinház s Abel Frigyes szintén az Andrássy-uti színház tagjaival érkeztem meg. Mindhármán ismert budapesti kabaréművészek. Abel Frigyes külön speciálitása, hogy 9 nyelvet beszél tökéletesen. — Tíz év óta nem voltam Aradon, pedig Aradhoz erős kötelek fűznek. Itt volt az apám: Békeffi Antal újságíró és az anyám Kükemezey Vilma 35 évvel ezelőtt szintén Aradon kezdte pályafutását. Láthatja, hogy mindkét szülői ág Aradról hajtott ki. — Amióta nem voltam Aradon, a város nagyon sokat fejlődött. Őszintén szólva meglepett a nagy élénkség, amikor kiléptem a szállodából. Hogy élek Pesten? El sem hiszi, rendkívül csöndben és egyszerűen. Sokat írok, tréfákat, színes dolgokat. Egyébként szeptemberben végleg bucsút mondok Budapestnek. Bécsbe megyek, ahol átveszem a Boulevard Theater dramaturgiai igazgatását és Fritz Grünbaummal, a híres bécsi konferansszal fogok együtt dolgozni a humor terén.

A korszón, amint végigmegyünk, sokan megfordulnak utánunk. Sajnálattal konstatá-

és kis vagyontája napról-napra fogyott. Az asszony azonban most sem számít meg fényűző követelésekkel lépni fel, úgyhogy a férj egy napon, mikor összes vagyona mindössze 12.000 frank volt, egy barátiától vett kölcsön nagyobb összeget, hogy feleségének megvehesse azt a 25.000 frankos gyűrűt, amelyet az kívánt.

A férj pedig nemsokára megtudta, hogy felesége még most is naponta találkozik az amerikai filmszínésszel, de bizonyítékot szerzett arról is, hogy az asszony barátnője a filmszínésznek. A dráma itt elérkezik, a boldogtalan ember levelet ír a rendőröknek és legjobb barátainak, elmondva zaklatott házasságának történetét és bejelentve öngyilkosságát. A leveleket feladja, majd elmegy a moziba, ahol a vásznon épen az az amerikai filmszínész játszik, aki életének megrontójává lett és abban a pillanatban, hogy ez a gyűlölt férfi megjelenik a filmen, golyót röpít szívébe.

készülődésnek az a körülmény is — írja a Cuvantul, — hogy a kormány elleni akció élére Bratianu Vintila, volt pénzügyminiszter került, a lap szerint nyilván azért, mert harcosabb mentalitása bátyjánál. Bratianu Ionelnél, aki tudvalevőleg még a hét elején is nyugalomra és várakozásra intette az ellenzéket. A Vitorul ezt a körülményt, mint a kormány most már biztos megbuktatását jelentő fordulatként jelenti be és következtetéseiben odáig megy, hogy nem szükséges őszig várni, a kormány elleni kampány — amennyiben megkezdének természetesen — rövid egy-két hónap belül már döntő győzelemre vezetne.

Ezek az események aztán nagyban felkeltették valamennyi politikai párt érdeklődését s szó van arról, hogy több városban a husvétünnepnek alkalmával gyűléseket fognak tartani, amelyeknek szónokai — mindenki a maga érdekében — előkészíti a népet a legközelebbi időben várható nagyfontosságú eseményekre.

lom, hogy nem én vagyok az érdeklődés tárgya. Bacsuzóban éveim száma után tudakozózik. Szabadkozom, mondván, hogy csekélység és szóra sem érdemes. Végül bevallom a szerény tizenkilencévesmet. Nevetve mondja:

— Ha fölmege huszonötre, adja el... Jó dra van most — a Salgónak...

Salgó Pál.

— Leégett a tutovai pénzügyi palota. Barladból jelentik: Ma délen hatalmas tűz pusztított Tutova városkában. Az ottani pénzügyigazgatóság egyemeletes épülete eddig ismeretlen okokból kigvulladt. A nagy szélben a lángok átcsaptak a szomszédos házak tetőzetére is és rövidesen kilenc ház borult lángokba. Az esti órákig hat ház porrá égett. A kár eddig meghaladja a kétmillió lejt.

Urániában vasárnaptól

R
A
S
P
U
T
I
N

R
A
S
P
U
T
I
N

A fekete szerzetes.

Megjelent a dr. Széll-féle

LAKÁSTÖRVÉNY

nélkülözhetetlen magyarázatokkal.

Minden könyvtárban kapható.

A „Jövő órája“ ma: a legkitűnőbb, legpontosabb „Electro Perpetua“ órák!! Kaphatók: Csáky óras, ékszerész és vésnök cégnél Aradon, a Lutheránus templommal szemben

HIREK.

Kittüntetett aradi rendőrszt.

Az eredményes munka legtöbbször megfutamazása.

(Arad, április 22.) Megérdemelt kinttetés érte Hara Tódort, az aradi államrendőrség komiszárját, az ötödik kerületi rendőrség vezetőjét. Még az elmúlt év végén történt, hogy Aradon napról-napra a legvakmerőbb betörések történtek. A betörők rendszerint üzlethelyiségeket nyitottak fel alkalmassal és rengeteg mennyiségű árut loptak el. A rendőrség hetekig nyomozott a legnagyobb apparátussal a betörők után, akiket azonban nem lehetett kézrekeríteni. Később Hara Todor komiszár vette kezébe a nyomozást és a betörések színhelyén talált bűnjelvények alapján a betörők nyomába jutott. Egy téli éjszakán egyik rácfertályi korosmában megtudta, hogy másnapra nagyszabású betörést készítenek elő a főtéren. A jelzett helyen és időben Hara Todorának sikerült elfognia a betörők vezérét, Asztalos Pétert, később pedig bűntársait kerítette kézre. A betörőbanda ártalmatlanná tétele után a város megszabadult az emberektől, akik hetekig rémületben tartották Arad lakosait. A sikeres nyomozás eredményéről jelentést tettek Goga Octavian belügyminiszternek is, aki a mai napon értesítette az aradi rendőrséget, hogy Ófeisége a „Barbatie si Credinte”, „Férfiaság és hűség” ezüst érmét adományozta Hara Tódornak.

— **A vasúti államtitkár átutazott Aradon.** Ma éjszaka az aradi állomásfőnökség értesítést kapott arról, hogy Ionescu vasúti államtitkár, aki fontos tárgyalások megejtése végett Párisba utazik, az Orient-expresszel keresztülutazik Aradon. Azonnal értesítették Jura állomásfőnököt, aki fogadta az Aradra beérkező államtitkárt. Rövid időzés után Ionescu államtitkár az Orient-el továbbutazott Páris felé.

— **Tisztelgés Pacha püspöknél.** Mint megírtuk, a csanádegyházmegyei körlethől nyolcvan vidéki lelkész vesz részt a timisoarai szeminárium teológiai kurzusán. A lelkészi kar felhasználva ezt az alkalmat, hogy ilyen nagy számban van együtt Timisoarán, tegnap délben tisztelgett Pacha Agoston püspök előtt. A lelkészek nevében Neff Ferenc jimboliai esperes üdvözölte Pacha Agostont, mint az egyházmegye új püspökét. Pacha püspök meleg szavakkal válaszolt és biztosította szeretetéről a papságot.

— **Miniszterek husvéti szabadsága.** Bucurestiből jelentik: A mai nappal a kormány tagjainak nagyrésze már elutazott a fővárosból. Goga belügyminiszter a husvétit ünnepeket Csucsán, Petrovici és Meissner miniszterek pedig lasiban töltik. Averescu kormányelnök husvétvasárnapjára Turnu-Severinbe utazik, ahonnan azonban csak harmadnapra tér vissza. Az összes miniszteriumokban, valamint a főváros minden állami és közigazgatási hivatalában péntek reggeltől szerdáig teljes munkaszünet van és csak a katonai és rendőri szervek tartanak szolgálatot. A legközelebbi minisztertanács a Cuvantul értesülése szerint május 10-én lesz, amikor is a miniszterek mind visszatérnek a fővárosba.

— **Általános moratórium Japánban.** Tokióból jelentik: A japán kormány elhatározta, hogy általános moratóriumot léptet életbe, amely holnap kezdődik és csupán a tisztviselői fizetésekre, helyi hatóságok tartozásaira és a kis bankbetétekre nem terjed ki. A pénzügyi krízis a „Nemesek Bankja” bukása következtében tört ki. Pénzügyi körök azzal vádolják a kormányt, hogy könnyelműen járt el és semmivel sem igazolható módon megszüntette a közvéleményt.

— **Pánik a mexikói banditák tömegmészárlása miatt.** Londonból jelentik: Mexikói jelentések szerint az egész országban leírhatatlan izgalom lett urrá a tömegmészárlás miatt. Az áldozatok száma több, mint kétszáz. A megmenekültek legnagyobb része megöregült. A rablók, akik összesen 200 ezer aranypezőt raboltak el, husz kislányt is legyilkoltak. Üldözésüket maga a hadügyminiszter vezeti tíz repülőgéppel.

Könyörgés Ferdinánd királyért.

Pacha püspök nyilvános imát rendelt el az uralkodó egészségének helyreálltáért.

(Arad, április 22.) Pacha Agoston püspök körlevelet bocsájtott ki, melyben nyilvános imát rendelt el a beteg uralkodóért. A püspök a következőkben hívja fel a papságot a nyilvános imák megtartására:

Már régóta, majdnem naponként aggodva vettük Ófeisége első Ferdinánd király gyengélkedő egészségéről szóló híreket. Amint az egész világ mindenség, úgy mi emberek is — akár hatalmon akár alárendelve vagyunk — a mindenható Isten kezében vagyunk. Ezért kérjük Öt, adja vissza királyunk egészségét.

Jól tudom, hogy papjaim és híveim is

— **A maharadza köszönete.** A kaputaljai maharadza ma, Romáriából való eltávozására alkalomból, táviratot intézett Mitilineu külügyminiszterhez, akinek köszönetet mond a Romániában tapasztalt páratlan vendégszeretetért.

— **Elfogták a szalontai rendőrgyilkost.** Oradea-mare-ről Nagyváradról jelentik: Beszámoltunk annak idején arról a kétfős gyilkosságról, amely Salontamaren történt néhány héttel ezelőtt. Két ittas fiatalember duhajkodva haladt végig az utcán. Két rendőr csendre intette a fiatalembereket, akik nem engedelmességek a felszólításnak, mire elő akarták őket állítani. Erre az egyik fiatalember, Barát János kőműves revolvert rántott és belelőtt a két rendőrbe. Az egyik, Iszaly Todor meghalt, a másik könnyebb sérülést szenvedett. A gyilkos futásnak eredt. A fellármázott rendőrség autobuszon üldözte a gyilkost és már-már utól is érte Barátot, amikor a gyilkos visszafordult és még két lövést adott le. Az egyik átütötte az autó vázát, a másik Galambos másodoszfor fejébe furdódott. Galambos nyomban meghalt, a gyilkos pedig a zavarában elmenekült. Azóta nyoma veszett. Az oradea-marei rendőrség most értesítést kapott a ploesti rendőrségtől, amely értesíti, hogy a kétfős gyilkost Ploestiben elfogták.

— **Több, mint 500 millió lej értékű gyógyszerrendelt az állam Németországból.** Bucurestiből jelentik: A kórházaknak gyógyszerrel és orvosi műszerekkel való ellátása érdekében a minisztertanács tiszteletteljes részesedést szavazott meg a közegészségügyi minisztérium javára a Romániának járó jóvátételi kvótából, mindaddig, amíg az országban levő 330 kórház teljesen fel lesz szerelve. Hozzávetőleges kalkuláció szerint erre a számlára az egészségügyi minisztérium 14 millió aranyárkáraig terjedő értékű megrendeléseket fog tenni, ami 560 millió lejnek felel meg a mai árfolyam mellett. Az első megrendelés 1927. és 1928. szeptembere között lesz 7 millió aranyárka értékben és ugyanilyen nagyságú megrendeléseket fognak eszközölni 1928. és 1929. szeptembere között is. A beérkezett ajánlatok közül a kormány kettőt fogadott el, amelyek közül a berlini Industrieunternehmung A. G. 7 millió 80 ezer aranyárka értékben berendezést, burtort, műszereket és készülékeket fog szállítani, viszont a Dewit & Herz-gyár 6 millió 920 ezer aranyárka értékben szállít gyógyszereket és egyéb kórházi felszereléseket.

— **Letartóztatott timisoarai postamester.** Rugescu Györgynének, a timisoara-gyárvárosi postahivatal alkalmazottjának ügyével tegnap foglalkozott a tábla. A vizsgálóbíró ugyanis nem látott elég okot arra, hogy az ismeretes postalópással gyanúsított Rugescunét őrizetbe vegye. A vezető ügyész megfélebbezte a vizsgálóbíró döntését a törvényszékhez, ez azonban a vizsgálóbíró álláspontját fogadta el. Az ügyészség ekkor újból felebbezte és így az ügy a tábla elé került, amely elrendelte Rugescuné letartóztatását. A tábla az indokolásban kimondja, hogy valószínűnek látszik, hogy a 360.000 lej Rugescuné tulajdonította el és ezért vált szükségessé letartóztatása.

— **Véres verekezés Semlacon.** Véres verekezés történt tegnap Semlacon, Jura Miklós semlaci földműves az esti órákban az uccán összetalálkozott régi haragosával, Ardelean Jánossal. A két férfi között haragváltás keletkezett, mire Jura kést rántott és azt többször egymásután haragosa, Ardelean mellébe döfte. A genge szerencsére nem

többször imádkoztak királyunk egészségéért, de ez alkalommal felhívom a plébános urakat, hogy e célból a legközelebbi vasárnapon nyilvánosan is a nagymise után a kitett oltárszentség előtt a hívő néppel három Miatyánkot és három Üdvözlégy Máriát imádkozzanak.

Ugy kell tennünk, ahogyan szent Jakab apostol mondja: „a hit imádsága meggyógyítja a beteget.”

Pacha püspök körlevele ma érkezett az aradi minoritákhoz; s így az aradi minoritátemplomban vasárnap délelőtt lesz a nyilvános könyörgés a királyért.

okozott súlyosabb sérülést. A támadót a csendőrség letartóztatta és ma az aradi ügyészség fogházába szállította be.

— **Passzív a külkereskedelmi mérleg.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium most publikálta a folyó év első negyedének külkereskedelmi mérlegét. Eszerint a behozatal 8 milliárd, 300 millió 400 ezer lej volt, 250 millióval nagyobb, mint a kivitel. Ennek magyarázata az, hogy az új vámtarifa munkálatainak híre a külföldi vállalatokat nagymennyiségű áru ideszállítására ösztönözte. 1925. első negyedében a külkereskedelmi mérleg deficitje 612 millió, 1926-ban pedig több, mint hárommilliárd lej volt.

— **Uj szérum a cukorba ellen a berlini sebészkonferencián.** Berlinből jelentik: Tegnap este a sebészkonferencián dr. Stahl, a berlini Charité-klinika asszisztense, bemutatta új szérumát, amellyel a cukorba gyógyítása terén máris igen jelentékeny eredményeket sikerült elérni. Noorden tanár Majna-Frankfurtban szintén kísérletezett dr. Stahl szérumával és Noorden professzor a német kórházak igazgatóinak wiesbadeni konferenciáján fog tapasztalatairól beszámolni. Berlinben az állatokon végeztek idáig kísérleteket, még pedig úgy, hogy kivágták hasüregéből a hasnyálmirigyet, amelynek váladéka a szénhidrát megemésztéséhez szükséges és amely nélkül minden táplálék teljes cukortartalma a vérbe jut. Dr. Stahl „horment“-jének alkalmazása következtében a kísérleti állatok még a hasnyálmirigyek teljes eltávolítása után is cukormentesek maradtak. Noorden tanár Frankfurtban külön klinikát akart berendezni cukorbeteg kezelésére és klinikáján egyedül „horment“-et akar alkalmazni. A német orvostársadalom nagy várakozással tekint Stahl fölfedezésére, azonban ma még véleményt nem lehet formálni az új szérum jelentőségéről, mert még igen hosszú kísérletekre van szükség.

— **Dühöngő török a gyorsvonaton.** Bucurestiből jelentik: A bécsi gyorsvonat hálókocsijában hirtelen idegroham tört ki Cizelma Dániel török kereskedőn, aki dulakodni kezdett. Signed Rabin nevű török utitársával. A kalauz szét akarta őket választani és ekkor véletlenül kinyílt a vonat ajtaja és Cizelma kiesett a robogó vonatból. A következő állomáson Tatán bejelentették az ügyet. Hajtányel elindultak a török kereskedő megkeresésére és egy árokban meg is találták eltört jobbkarra és jobblábbal és több erős zúzódással. A tatái kórházba szállították, ahol a kereskedő megnyugodott.

— **Borzalmas tüzijáték.** Madridból jelentik: A husvétit tüzijátékok alkalmával egy felrobbant mozsár szétrepülő vasszilánkjai 30 nézőt sebesítettek meg súlyosan. Egy nagyobb vasdarab teljesen levitte az egyik néző fejét. Hárman a kórházba szállítás alkalmával haltak meg, négynek pedig a lábát kellett amputálni. A robbanás után bekövetkezett pánikban a tömeg három embert szorított halálra.

DOHNÁNYI—TELMANYI

Beethoven hangversenye május 3.

Jegyek Sándor F. könyvkereskedésében.

— Bethlen gróf beszámolt olaszországi útjáról. Budapestről jelentik: Ma Bethlen gróf miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak, amelyen Bethlen beszámolt olasz utjáról. Este résztvett a magyar miniszterelnök Tisza István gróf születésének évfordulója alkalmából a Tisza emlékbizottság vacsoráján.

— Doumergue elnök Londonba utazik. Londonból jelentik: Doumergue francia köztársasági elnök május 16-án három napra látogatába érkezik az angol fővárosba. A pályaudvaron a királyi pár fogadja.

— Csödbekerült Budapest legrégebb könyvesboltja. Budapestről jelentik: Budapest egyik legrégebb könyvkiadója: Ráth Mór könyvkereskedő cég kényszeregyezséget kért maga ellen. A történelmi nevezetességű cég aktívája 15.500 pengő, míg tartozásai 32.500 pengőre rúgnak. A mindinkább súlyosbodó gazdasági viszonyok, a hatalmas rezszi teljesen megállította az üzletmenetet és végül is a jelenlegi tulajdonosok: Gabos Gyula és Gabos Sománé 40 százalékos egyezséget ajánlottak fel. A bíróság legközelebb tárgyalja a beadványt.

— Zeppelinek az Oceánon át. Madridból jelentik: A németországi Zeppelin-művek világhírű igazgatója, dr. Eckener Hugó, aki annak idején elsőnek repülte át az Óceánt, jelenleg Madridban tartózkodik és a spanyol kormányval egy állandó repülőjárat felállításáról tárgyal Délamerika és Spanyolország között. Eckener erre a célra az u. n. óriás Zeppelint tartja a legalkalmasabbnak, mely 40 személy és 100.000 kg. posta szállítására alkalmas. — Eckener ezenkívül egy másik repülőjáratot is tervez Németország és a kanada—kaliforniai partok között, Oroszországon keresztül. Az óriás Zeppelint Eckener két úton akarja kipróbálni. Az első út egy északsarki repülés, amelyet Nobile olasz tábornokkal együtt vinnének véghez, a másik pedig Európán, Ázsián és a Csendes Oceánon keresztül vezetne Amerikába. Ezt az utat két leszállás szakítaná meg. Egy Moszkvában és egy Vladivosztokban. Az óriás Zeppelin Vancouverben érne el utjának végét. A léghajót a nemrég feltalált Aaum-gázzal töltik meg.

— Éhségstrájk a bubifrizura miatt. Londonból jelentik: Buggleswardban, az ottani agg nők menhelyének lakói ultimátumban követelték az intézet vezetőségétől, hogy az addig szigorúan fegyelmezett házban vezessék be a modern kor szellemét. A hölgyek, akiknek legfiatalabbja az intézet szabályai szerint nem lehet kevesebb, mint hatvanesztendő, követelték, hogy eddig előírásos hosszú hajukat rövidre vágathassák, hogy enyhítsenek az előírt ruházat egyszerűségén és végül, hogy az intézet szerezzon be egy grammofont és ahoz való modern tánclemezket. A menhely lakói, amikor a vezetőség követelésüket elutasította, éhségstrájkot kezdtek és ezzel sikerült is követelésük két pontját megvalósítani. A vezetőség engedélyezte a bubifrizurát és a grammofont.

— Tisztára mossák az embervért. Bécsből jelentik: A gieseni poliklinikán egy vérmérgezéses betegon újfajta műtétet, u. n. vérmosást hajtottak végre. Az újfajta gyógyító műtét, amely azonban ma még azzal a veszéllyel jár, hogy elvérzés állhat be, abból áll, hogy a beteg, illetve mérgezett vért különleges esővekben testmelegségű konyhasóoldaton vezetik keresztül. A sóoldat, amely ép oly erősen koncentrált, mint a normális vér, kiszívja a keresztülvezetett vérből a mérgesanyagokat, s ezután a megtisztított vért visszavezetik a szervezetbe. A vérmosás az u. n. dialízis elméleten alapszik. Itt kolloidum-össvecskék szerepelnek, mint dializátorok. Egy vérmosáshoz 15—30 liter sósvizet használnak fel. Orvosok körökben remélik, hogy a vérmosási eljárás tökéletesedésével eltűnnek lassan azok a veszélyek, amelyek ma még házardoperációvá teszik a vérmosást.

Minden előkelő háznál nem
| isznak mást, mint

LIPPAFUREDI:

„APOLLO”

természetes ásványvizet, mert
űdit frissit és fiatalít.

Új engedélyt kell kérnie az aradulnoui autobusznak.

Addig nem indulhat meg az autobusjárata, amíg be nem mutatja forgalmi engedélyt

(Arad, április 22.) Beszámoltunk arról, hogy a permanens-bizottság megállapította az aradulnoui autobusz utirányát Aradul-nou állomástól az aradi vasúti postáig. A permanens bizottságot határozatnak azonban van egy pontja, amely miatt az autobuszjárat egyelőre nem indulhat meg. A határozat ugyanis kimondja, hogy a járat addig nem indulhat meg, míg a vállalat meg nem szerzi az aradi állam-

rendőrségtől a kötelező forgalmi engedélyt. Az aradi rendőrség ugyanis — mint annak idején megirtuk — megsemmisítette a vállalat forgalmi engedélyt, mert a város határozott tilalma dacára autobuszjaival megkezdte az aradulnoui forgalom lebonyolítását. Így addig, míg a rendőrség új forgalmi engedélyt nem állít ki a vállalatnak, az a város határozata dacára sem indíthatja meg a forgalmat.

— Rablóátadás az országuton. Iasiból jelentik: Megdöbbenő banditátumokról adnak hírt Iasiból. Tegnap, a koraesti órákban egy tizenöt főből álló felfegyverzett banda a Targul Frumos — Podul Iloanei közötti országuton megtámadta az arra haladó kocsikat, amelyeknek tulajdonosait kirabolta, majd a szerencsétlen embereket beszekötözve, az uton hagyta és a különös módon elrekrvirált kocsikon elmenekült. Ugyanez a banda az éj leple alatt Tacuciban kirabolta Priscaru földbirtokos családját is.

— Pénzhamisító bandát fogtak Görögországban. Athénből jelentik: A rendőrségnek egy nemzetközi pénzhamisítóbandát sikerült lelepleznie. A banda angol és egyiptomi fontot és részvényeket hamisított. Negyven tagját, akik között olaszok, örmények és görögök vannak, már elfogták. A nyomozás folyamán kiderült, hogy három nyomdájuk volt Athénben. A házkutatás alkalmával hat zsák hamisított egyiptomi fontot, félmillió font angol bankjegyet találtak. A kihallgatások alkalmával a hamisítók bevallották, hogy központjuk Firenzében van. Hamburgba és Kairóba állandóan küldtek hamisított bankjegyeket.

— Nemzetközi sakkverseny Németországban. Berlinből jelentik: A berlini nagy nemzetközi sakk-csapatverseny négy napos küzdelem után véget ért. Győztes az orosz csapat, amelyben az 1925. év moszkvai verseny két résztvevője, Ilyn-Genewsky és Subarew is játszott. Ilyn-Genewsky volt tudvalevőleg az, aki Capablancát is elverte Moszkvában. A második helyre az osztrák csapat került, a harmadik helyet a magyarok foglalták el, akiket Dánia és Németország követett sorrendben. A részletes eredmények a következők: I. forduló Ausztria—Dánia 6:4. Oroszország—Németország 6 és fél : 3 és fél. II. forduló Dánia—Magyarország 6:4. Oroszország—Ausztria 5:5. III. forduló Ausztria—Németország 5 és fél—4 és fél. Oroszország—Magyarország 6:4. IV. forduló Oroszország—Dánia 8:2. Magyarorszá—Németország 8:2. V. forduló Németország—Dánia 5 és fél—4 és fél. Magyarorszá—Ausztria 5 és fél—4 és fél. Végeredmény: 1. Oroszország 3 és fél győzelem. 2. Ausztria 2 és fél győzelem. 3. Magyarország 2 győzelem. 4. Dánia. 5. Németország. A versenyen az ugyanakkor rendezett körmérkőzés résztvevőivel együtt 800 játékos játszott és körülbelül ugyanilyen számú publikum nézte végig az izgalmas mérkőzéseket. Capablanca legyőzője, Ilyn-Genewsky egyetlen partit sem veszített Berlinben.

— Meghívás. Az aradi chevra kadisa f. évi május hó 1. én d. e. 10 órákor tartja rendes évi közgyűlését a templomépület I. emeleti tanácstermében. A közgyűlés tárgyai: 1. A választmány jelentése az egyesület 1926. évi működéséről. 2. Az 1926. évi számadások bemutatása. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése. 4. Esetleges indítványok tárgyalása. 5. Elnökség és választmány választása. E közgyűlésre az egyesület t. tagjait ezúton hívja meg dr. Schütz Henrik hitk. elnök, mint a chevra kadisa védnöke.

— Kirándulás Norvég- és Svédországba. A Dacia clujj turisztikai társaság nemsokára ismét megkezdte tavalyi nagy sikerű kirándulásainak sorozatát. Ezúttal az első kirándulás Norvég- és Svédországba szól, a következő utirányban: Budapest—Berlin—Kopenhága—Malmö—Öteborg—Trollhätten vízesés—Oslo—Bergen—Hardengen—Sognefjord—Stockholm—Saltjöbade. Kötségek Biharpüspöktől számítva és vissza gyorsvonat és hajójeget (III. osztály), vizumok és szálloda (élelmezés nélkül) 21 ezer lej. Indulás Clujról június 20-án és visszaérkezés július 10-én. A dr. Tatar Coriolan és Míchnea professzorok vezetése alatt álló turisztikai társaság címe: Cluj, Postafiók 135.

— Felhívás. Felhívjuk a nyugdíjtalán nyugdíjas tagtársainkat, hogy saját jól felfogott érdekükben e hó 24-én délelőtt 10 órákor az egyesületi helyiségben okvetlen jelenjenek meg. Továbbá felhívjuk Szelelke Lajos, Schmidlberger Lipót, özv. Tichy Imréné, Nyeste Lajos, Gyurkó Józsefné, Klell János, Farsang János, Gonda Ádám, Bodor Lajos, Varga József, Verebélyi János, Takács Gábor, Száva Pál, Galgóczy Antal, Grósz Antal, özv. Thèmes Jánosné, Boné Mihály, Szabó József, Csóka Antal, Benkő Béla, Fehér István, Dengyel Zsigmond, Medve Mihály és Zarándi István tagtársakat, hogy eredeti személyi okmányaikat legkésőbb e hó 24-én délután vegyék át, mert azokért az egyesület felelősséget nem vállal. Az aradi nyugdíjasok egyesülete.

Elfogytak a népszámlálási iverk.

A miniszterium csak ünnepek után küld pótlást. (Az Aradi Közlöny bucoresti. i. tudósítójának fávírata.) Ma az ország több megyéjéből felirat érkezett a belügyminiszteriumba, amelyben a hatóságok bejelentik, hogy a küldött és a népszámlálásra vonatkozó nyomtatványmennyiség nem elegendő. Ez a körülmény meglepetést keltett a miniszteriumban, miután jelen pillanatban mindössze még csak néhány száz példány fölös nyomtatvány áll rendelkezésre, viszont a közbefutó ünnepek miatt azok teljes pótlásáról már nem lehet gondoskodni. A feliratok felett még nem döntöttek de valószínű, hogy azokban a városokban, illetve községekben, ahol nem tudtak kellő mennyiségű nyomtatványt kiosztani, a kitöltött iverk beszédését néhány nappal kitöltik s nyomban az ünnepek után megküldik az illető hatóságoknak a kért nyomtatványokat. A belügyminiszteriumban különben remélik, hogy a népszámlálás statisztikáját legkésőbb május végére már pontosan összeállíthatják.

„Lucifer visszaszerzi a koronáját”

Szimulál-e, vagy tényleg örült a merénylő pesti kereskedő?

Budapestről jelentik: Ma elővezették a törvényszéknél Gerstl Alfréd budapesti kereskedőt, aki — mint annak idején megirtuk — Röck Szilárd-uccai lakásán féltékenységből lelötte feleségét. Gerstl azonban nem lehetett kihallgatni, mivel dühöngött. Láncát folyton esőrgette és azt kiáltotta:

— Nézzétek, a huszadik században megvasalva hozzák császártokat és ti nem tiltakoztok. Páncélhajómmal szétverem az egész társaságot és Lucifer visszaszerzi koronáját.

A bíróság elrendelte elmebeli állapotának megvizsgálását, mivel nagy a gyanu, hogy Gerstl szimulál.

SPORT

O Az aradi komb. összeállítása az angolok ellen. Oxford City ellen az AMTE és a Gloria-CFR kombináltja nagy felkészültséggel szorgalmasan treniroz a vasárnapi nagy napra, amelyen az aradi kombinált csapat a következő legénységgel vivja meg csatáját az angolokkal. I. féldőben: Czinczér—Husztig, Mágory—Petró, Mikóczy, Ladányi—Tisza, Auer II., Stoffa, Szabó P., Auer I. — II. féldő: Czinczér—Husztig, Gencsy—Höhn, Furbacher, Muntean—Blaskovits, Auer II., Stoffa, Szabó P., Auer I. — A csapatok igen sikerülteknek mondhatók a félidejű felosztással, tehát a játékosok egy része féldőnkint a teljes erejükkel fekihüdhetnek a játékba. Kivételt képez négy csatár, de azt hisszük, vasárnap a védekezésre nagyobb szükség lesz, mint a csatárok munkájára.

Elkészült az új büntetőtörvénykönyv.

A törvényhozó tanács megállapította az új alapelveket. — A magyar büntetőtörvényt különösen tekintetbe vette a bizottság.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A törvényhozó tanács első szekciója már hosszabb idő óta foglalkozik az új büntetőtörvénykönyv alapelveinek, sőt részleteinek is megállapításával s ezt a nagy munkát a napokban befejezte. Az új büntetőtörvénykönyv alapelveit a Viitorul hosszabb cikket hoz.

Az új büntetőtörvény elsősorban arra törekszik, hogy a lehető legpontosabb meghatározást adja az egyes büntetendő cselekedeteknek, hogy megkönnyítse a szöveg értelmezését és elhárítsa a különböző magyarázatok lehetőségeit. Abból a tapasztalatból kiindulva, hogy több olyan büntetendő cselekmény esetében, amely eddig az esküdtbírók hatáskörébe tartozott, a vétkesek csak nagyon kevés büntetést kaptak, noha az illető cselekmények rendkívül károsak az összesség életének szempontjából, az új törvény ezeket az eseteket kivészi az esküdtbírók hatásköréből.

A törvényhozó bizottságban felmerült az

a vélemény is, hogy az esküdtbírók ezennél csupán a politikai és a sajtóvétségekben ítélkezhesenek, míg minden más eset a rendes bíróságok elé tartozzon. Végeredményben azonban a bizottság úgy döntött, hogy megtartja az eddig is érvényben levő francia-belga rendszert.

Az új büntetőtörvény növelte a rendes bíróságok elé tartozó esetek számát egyrészt egyes ügyek pontosabb meghatározásával, másrészt azzal, hogy több olyan esetet sorol fel, amelyek az 1874. évi büntetőtörvénykönyv figyelmen kívül hagyott. A kihágások száma is rendkívül növekedett, mintegy kétszerannyi, mint a régi regáti törvénykönyvben foglaltak, főképpen azért, mivel a bizottság alkalmazkodni akart a csatolt területek törvényhozásához.

Különösen tekintetbe vette a bizottság a magyar büntetőtörvénykönyvet, főképpen azoknál az eseteknél, melyek a nemzeti méltóság megsértésére, az állami jelvények és intézmények kicsufolására vonatkoznak.

Németország és a gazdasági világbéke.

Irta: Wirth József dr., volt birodalmi kancellár.

Wirth József dr., volt birodalmi kancellár, a katolikus centrum vezére, a német politikai élet egyik legmarkánsabb alakja az Aradi Közlöny berlini tudósítójának felkérésére a következő cikkben fejt ki véleményét a külsőben álló genfi világgazdasági konferenciáról:

Egészen természetesnek tartom, hogy a május 4-én kezdődő genfi világgazdasági konferencia iránt Európa közvéleménye ép oly élénk érdeklődést tanúsít, mint akár a lefegyverezési konferencia iránt. Ez a nagy érdeklődés teljes mértékben kifejezi Európa politikai és gazdasági nyomorát.

Aki a politika és gazdasági viszonyok javulásának lehetőségéről szól hozzánk, az bizony számíthat meghallgatásra. Ezért kísérté egész Németország oly nagy figyelemmel Loucheurnak, a neves francia gazdaságpolitikusnak husvét előtti berlini megnyilatkozásait. Mióta Loucheur 1921-ben a megboldogult Rathenau-val Wiesbadenben találkozott a gazdasági problémáknak a politikai szenvedélyektől mentes megtárgyalására, Loucheur nevént Németországban mindig különös megbecsüléssel említették. Ez volt az első jelentősebb kísérlet két addig ellenséges nemzet két államférfiának részéről arra vonatkozólag, hogy a reparációs problémát a gyűlölet s a vak győzelmi mámor teréről a gazdasági mérlegelések nyugodt, kristálytisza atmoszférájába tereljék át. Rathenau Waltert vak gyűlölet a sirba döntötte. Loucheur azonban tovább folytatja fáradozásait az európai gazdasági egység fokozatos megvalósítására. — Az ő kezdeményezésének érdeme a csakhamar összeülő világgazdasági kongresszus.

Az elmúlt napokban Ottó H. Kahn amerikai bankár is szólott hozzánk a berlini amerikai klub estélyén. Loucheur és Ottó H. Kahn szavait egymás mellé állítva kiviláglik, hogy a személytelen gazdasági életben a személyiség nyomában előtérbe lép, amint a végső összefüggésekről van szó.

A megfigyelés mutatja, hogy ma már sokan tisztán felismerik azokat a nagy problémákat, amelyeknek megoldása nélkül az európai gazdasági krízis megszűnése lehetetlen. Genfben azonban aligha fogják az összes fontos kérdéseket letárgyalni. Ehhez ma még — úgy látszik — hiányzik a bátorság Európaszerte. A munkanélküliek bevonása a gazda-

sági életbe a legfontosabb gazdasági problémák közé tartozik Németországban és Angliában. A túlnépesség ma Olaszországnak okoz súlyos gondokat, holnap azonban már Németország és más államok számára is aktuális lehet. Így a kivándorlási kérdés megvitatása igen fontos és szükséges lenne. Ezt a kérdést azonban eleve kirekesztették a genfi konferencia anyagából. Már pedig, hogy ez a probléma milyen fontos, azt Olaszország expansionizmus politikája igazolja, amelynek kétségtelenül a túlnépesség az oka.

Igen sajnálatos lenne, ha a világgazdasági kongresszus kizárólag a fogyasztási kérdésekkel és az árpolitikával foglalkozna, anélkül, hogy ezeket a fontos kérdéseket, melyek nemcsak az európai gazdasági konszolidációra, de az általános békére is nagy fontossággal bírnak, érintené. Hiszen Loucheur berlini beszédében fejtené a szöveget, mikor megállapította, hogy a legtöbb háború okai gazdasági természetűek.

GRAMOFONOK,
„His Masters' Voice”, „Columbia”, „Decca” valamint tánc- és művész lemezek, rendkívül nagy választékban. **Hegedűs** cégnél Arad.

Rádió-műsor.

Szombat, április 23. Wien—Graz: 19.45. Operaelőadás. — Pozsony: 18. Hangverseny. — Zágráb: 20.30. Kamarazene. — Milano: 20.45. Operarészletek. — Boroszló: 19.50. Strauss Oszkár-est. Prága: 20.40. Hangverseny. — London—Darenty: 20.45. Könyv angol zene. — Leipzig: 20.15. Operettelőadás. — Frankfurt a. M.: 20.15. Operettelőadás. — Róma 17.15. Hangverseny. — Berlin: 22.30. Táncczene. — München: 20. Operettelőadás. — Budapest: 9.30, 12. és 15. Hírek. 17.02. Az Opera kamarazenekarának hangversenye. 18.20. Sportelőadás. 19.30. Orvosi előadás. 20.15. Hangverseny. 22.15. Cigányzene.

650 lejtéri divat-cipőt vehet minden asszonyban **Iványinál** Arad, Str. Neftaleu (Forray-uoca).

Erzsébet Mozgó Ma, ünnepek miatt nincs előadás.

Holnap: **Harold Lloyd.**
Hétfőn: **A vigőzvegy.**

Monarchistákat fogják Oroszországban.

A szovjet egy titokzatos kémkedő csoportot tartóztatott le.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójának távirata.) A szovjetunio távirati Irodájának jelentése szerint Moszkvában egy monarchista csoportot lepleztek le, amelynek tagjai Nikolajevics Nikolaj nagyherceg híveinek vallották magukat. A lefoglalt iratokból kiderült, hogy a csoport semmiféle népréteggel nincs összekötésben, hanem csupán kémkedéssel foglalkozott az egyik külföldi kém szervezet javára és anyagi szükségleteit külföldről kapta. A csoport vezetője a jelenleg Párisban tartózkodó Rüttevov, volt fehér tábornok.

Mozi.

xx Az aradi Apolló és Uránia mozgószínházak ma, szombaton a hivatalos ünnepek következtében nem tartanak előadást.

xx „Princ és kokott” címen vasárnapról pazar kiállítású filmet vetít az Apolló mozgószínház. Főszereplők Lucy Doraine és Willy Fritsch.

xx „Fekete szerzetes” a címe annak a hatalmas orosz drámának, mely Rasputin életét viszi filmre. A képet vasárnapról az Uránia mozgószínház vetíti és főszereplői: Renate Renée, Max Neufeld és Albert Kersten.

xx „Princ és kokott” vasárnapról kezdve az aradi Apollóban. A herceg és a kokott érdekes és izgalommal telt története elevenedik meg a filmen egy pompásan megkonstruált darab keretében. A nagykonceptiójú társadalmi színmű a néző elé varázsolja a világváros forró lüktetésű, káprázatos életét, a fejedelmi udvar etikettjét és fényét. A princ és kokott rendkívül érdekes és mindemellett csodálatosan hangulatos társadalmi film, amelyben egymást követik az ötletes jelenetek és a pompás tájak. A ragyogó kiállítású darab valóságos remeke a filmtechnikának és eddig mindenütt sorozatos előadásokat ért el. A főszerepeket Lucy Doraine, a Németországban élő kiváló magyar filmszínésznő és Willy Fritsch játsszák. Az előadások 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

xx „Rasputin, a fekete szerzetes” vasárnap az aradi Urániában. Tíz esztendeje, hogy egy végzetes éjszakán megölték Rasputint, a fekete szerzetest, a tragikus körülmények között elhunyt II. Miklós cár tanácsadóját és rossz szellemét. A tiszteletadás távirat azonban nem oszlatta el a titokzatos ember misztikumát, egyre-másra jelennek meg memoárok, könyvek és szindarabok, amelyeknek főhőse Rasputin. Az aradi Uránia vasárnapi műsorán egy Rasputin-dráma szerepel, amelyben a cári Oroszországot kormányzó szerzetes életét és tragédiáját dolgozták fel. A főszerepeket Renate Renée, Max Neufeld és Albert Kersten híres művészek játsszák. Az előadások 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

SherlokHolmes

megjelenik hetenként 64 oldal terjedelemben inkyomó papíron, 3 színben. Egyes szám 10 L.

Minden hírlapáránál kapható. Minden szám egy-egy önálló elbeszélést tartalmaz. Ha lakóhelyén nem kapható, megrendelheti I.G. HERTZ könyvkereskedésében Bucuresti, Calea Victoriei No. 5. 2063

A polloban vasárnapról PRINC és KOKOTT

Gyönyörű kiállítású film. — Főszereplők: **LUCY DORAINE és WILLY FRITSCH.**

Küry Klára még nem került meg.

Érdekességek a primadonna titokzatos utazása körül. — Legendák születnek arról, hogy Rockefellerhez megy feleségül.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától) Küry Klára, a világhírű magyar primadonna titokzatos eltűnésének mára újabb szenzációja van. Kiderült, hogy Küry Klára nincs Montecarloban. Felszínre került ellenben két újabb verzó, amelyek közül az első fantasztikumban ver minden eddigi primadonna-szenzációt, a másik már realisabb, azonban minden pozitív megerősítés nélkül. Az első filmszerű fantázia egy női divatszalon kis boltjából röppent ki s a következőképen szól: Küry Klára múlt hó 21-én megjelent a kalapüzletben és két elegáns tavaszi kalapot rendelt. A cég tulajdonosnőjének feltűnt a bevásárlás, de még ennél is feltűnőbb volt, hogy Küry Klára — aki egyébként igyekezett minden áruból lealkudni — most alku nélkül vette át a két drága divatkalapot. Az üzlet kisasszonya szerényen érdeklődni is kezdett. Küry Klára nem maradt adós a válasszal:

— Menyasszonyi kalapok ezek, drágám — mondotta és örömkönnök között mosolygott az üzlet tulajdonosnője felé.

— Ki a vőlegény? — hangzott a kérdés.

— Rockefeller — volt a megdöbbenő és minden várható válasznál hatásosabb felelet. — Amerikába utazom — folytatta Küry — ahol másfél évvel ezelőtt megismerkedtem az egyik Rockefellerrel, a dollármilliárdos Rockefeller-cég egyik tagjával, aki megkérte a kezem. Most dollármilliomos leszek magam is, mert már itt van a hajójegyem.

És ezzel Küry Klára fel is mutatott egy Amerikába szóló hajójegyet. Majd folytatólag elmondta, hogy jegyeseivel állandó levelezésben állott és Rockefeller legutóbbi levelében pénzt, beutazási vizumot és hajójegyet küldött Kürynek azzal az utasítással, hogy

utazzon Párisba, ott majd találkoznak és az április 27-én Cherbourgól induló hajóval eveznek Amerikába, illetve a boldogság felé...

Legalább is így mesélik ezt Brülléknél a Párisi-uccában.

A budapesti hajózást vállalatoknál megállapították, hogy április 17-én csakugyan indult Cherbourgól egy hajó Amerikába, de bizony itt Budapesten nem váltott Küry Klára hajójegyet. Amennyiben őt csakugyan várta valaki Párisban, valószínű, hogy ott váltották meg a hajójegyet és a beutazáshoz szükséges egyéb iratokat is.

No de... Vannak hitetlen emberek, akik nem hajlandók Küry Klára szédületes sikerét így látatlanban akceptálni. Ezeknek szolgáljon a másik valószínűbb hír:

Ezek szerint Küry Klárától néhány nappal ezelőtt képes-levelezőlap érkezett a Hanga egyik igazgatójához. A képeslap a Földközi tengert ábrázolja a kékitős éggel és a még kékebb tengerrel. A szöveg rövidesen szívélyes üdvözlőt tartalmaz a távolból, tudtul adja, hogy a művésznő jelenleg a Földközi-tengeren vitorlázik és április végén már a velencei Luna-Hotelben lesz található. — Ha esetleg valaki keresné. Például a Rockefeller. (Ez utóbbi már nincs a levelezőlapon).

Három hajóstársaságnak van Budapesten olyan ügynöksége, amely ilyen Földközi-tenger körüli luxusutazásokkal foglalkozik. Ezek megállapították, hogy Küry Klára nem váltott náluk jegyet. Meglehet azonban, hogy a művésznő csakugyan Párisból indult el és ott váltotta meg utazási jegyét. Mert ezek szerint az az egy bizonyos: hogy valahol jegyet váltott...

KÖZGAZDASÁG.

Halódik a buza- és kukoricakivitel.

A román buza háttérbe szorult az amerikai búzával szemben.

(Arad, április 22.) Néhány hónappal ezelőtt a gabonaexportőrök körében nagy örömet keltett az Averescu-kormány első gazdaságpolitikai ténykedése, a gabonakiviteli vámok redukálása. Addig ugyanis a magas vámok voltak a legnagyobb akadályai a román gabonakivitel fellendülésének és a hazai gabona külföldi érvényesülésének. A vámredukció életbeléptetése tényleg be is váltotta a hozzáfűzött reményeket és a román gabonakivitel csakugyan elérte régi magas szintjét. Később azonban a kivitelben érezhető csökkenés állott be, amely mindinkább fokozódott, végül pedig jelenleg a kivitel a teljes lanyhaság jegyében folyik le, holott máskor ebben az időben még a kivitelben teljes üzem volt.

A kivitel stagnálásának okait két oldalról is meg lehet világítani és magyarázni. Ha a belső okokat vesszük először figyelembe, akkor megállapíthatjuk, hogy egyrészt a bánásgyi buza ebben az esztendőben nem érte el azt a fokot, amelyen tavaly és általában a többi éveken állott, másrészt pedig a Bánágban jelenleg hiányzik az exportfelesleg. E belső okoktól függetlenül a romániai buza a világpiacokon az amerikai buza mögött háttérbe szorult. Ennek a magyarázatát abban találhatjuk, hogy az amerikai buza jelenleg jobb minőségű, mint a romániai és azonkívül Hamburgon és Trieszteni keresztül sokkal kedvezőbb fuvardíjak mellett kerül a piacra, miáltal versenyképessége erősen növekszik. — Ezáltal meg is érthető, hogy mihelyt az amerikai buza megjelent az osztrák és csehszlovák piacokon, a romániai termény háttérbe szorult. Ez a körülmény volt a főoka a romániai gabonakivitel ellanyhulásának és az exportőrök az új termésig nem is várnak javulást a helyzetben.

Tengeriben, ha a Bánágban nem is, de a regáti tőrmögvidékeken meglehetősen nagy kiviteli felesleggel rendelkezik Románia. Ezen a téren az export jelenleg szintén lanyha, azonban már a közeljövőben javulást várnak. A

bánásgyi kivittel foglalkozó málmok helyzete szintén nem a legrózsásabb. Az általuk kivitelre kerülő nulláslisztnek elsősorban a magyar liszttel kell megküzdenie a világpiacra. Azonban a konkurrencia tulerősnek mutatkozik s a román lisztnek háttérbe kell szorulnia.

Zürichben 3.40, Párisban 16.35 a lej Zürichben utótőzsdén 3.35-ös a lej jegyzése.

(Arad, április 22.) Valutánk néhány napos 3.20-as szilárdság után ismét emelkedik. Tegnap már 3.26-tal érkezett a lej zürichi jegyzése, ami mára újabb 14 pontos emelkedést hozott, ugyanis ma 3.40 volt a lej zürichi zárata. Az emelkedést a román-német kölcsönperfektuálásával hozzák kapcsolatba és ez valószínű is. Erre a hírre a londoni piacon is jelentékenyen emelkedtek a román értékek jegyzései. Érdekes, hogy beföld nem fogadja el a zürichi zárlat 3.40-es jegyzését és így ma csak 3.10-es paritással dolgozott a helyi tőzsde a legteljesebb üzletelenség jegyében.

Helyi valutaárak. (Április hó 22.) Kifizetések: Berlin 39.75, Amsterdam 67.10, Newyork 167, London 814.50 Páris 6.57, Milánó 8.74, Prága 4.97, Budapest 29.27.50, Zágráb 2.94.50, Bécs 23.57.50, Zürich 32.25. — **Áru:** Márka 39.50, holland forint 67, dollár 167, francia frank 6.50, olasz lira 8.70, cseh korona 4.90, pengő 29.20, dinár 2.94, osztrák schilling 23.57, svájci frank 32. — **Pénz:** Márka 38, holland forint 60, dollár 164, francia frank 6.20, olasz lira 8.20, cseh korona 4.80, pengő 28.80, dinár 2.84, osztrák schilling 23, svájci frank 31.

Zürichi tőzsdényítés. (Április hó 22.) Berlin 123.22, Amsterdam 208, Newyork 519.87.50, London 2524.50, Páris 20.36.50, Milánó 26.85, Prága 15.39, Budapest 90.80, Belgrád 9.13.50, Bucaresti 3.35, Varsó 58, Bécs 73.10.

Zürichi tőzsdézárlat. (Április hó 22.) Berlin 123.22, Amsterdam 208, Newyork 519.87.50, London 2524.50, Páris 20.36.10, Milánó 26.67.50, Prága 15.39, Budapest 90.80, Bel

grád 9.13.50, Bucaresti 3.40, Varsó 58, Bécs 73.10.

Bucaresti-i tőzsdén ünnepi szünnap volt.

— **Aradi hetiplaci árak.** Burgonya 5—6 lej, hagyma 14 lej, tehénturó 22 lej, juhturó 56 lej, dió 40 lej, vaj 140—180 lej kilogrammonként, tojás 2—2.20 darabja, saláta 2—3 lej felelente, bab 8 lej, tej 8—10 lej, teffel 45—50 lej literje, zöldség 4—5 lej csomója. A baromfi-piac árai: Sovány liba 150—200 lej, sovány kacska 140—160 lej, tyuk 140—160 lej, csirke 60—140 lej párja, kövér liba 200—300 lej, kövér kacska 150—200 lej darabja. A gabonapiac árai: Buza 850 lej, kukorica 450—500 lej, árpa 560—580 lej métermázsánként, az állatvásár árai a multfietiek.

— **Kétmillióval emelkedett a bankjegyforgalom.** Most jelent meg a Banca Nationala április 9-iki helyzetjelentése. A jelentés szerint a bankjegyforgalomban lényegtelen emelkedés mutatkozik, amennyiben az április 2-iki jelentésben szereplő 21 milliárd 24 millió 48.066 lejjel szemben jelenleg 21 milliárd 26 millió 233.917 lej bankjegy van forgalomban. A jegyintézet váltótárcája meghaladta a 9 milliárdot 17 millió 893.082 lejjel, az elmúlt heti 8 milliárd 991 millió 162.463 lejjel szemben.

Elpusztul-e a világ június 27-én?

Veszedelemeket várnak az 1927. C. üstökösnek a földdel való találkozásától.

Hetek óta hírek bukkantak fel a világsajtóban arról, hogy június vége felé nagy katasztrófa fenyegeti a földet; üstökösöt fedeztek fel az idén, — immár a harmadikat — amely ekkor olyan közel lesz a földhöz, hogy könnyen belekerülhetünk mérges gázokból álló csóvájába, esetleg össze is ütközhetünk az üstökössel. Vészjós jóvendölések is napvilágot láttak. Ezek szerint, ha nem is pusztul el egészen a föld, felületét itt-ott majd betölti a mérges gáz, halált és pusztulást okozva. Mi igaz ezekből a rémekből?

Tény, hogy felfedezték ebben az évben újra ugyanazt az üstökösöt, amelyet már 1813-ban felfedezett a francia Pons, s amelyet később újra megtalált a német Winnecke. Az idén 1927 C nevet kapta, ez azonban nem változtat azon a tényen, hogy ismét ugyanazzal a Pons-Winnecke-üstökössel van dolgunk, amely eliptikus pályáját a nap körül hat év alatt futja be. Hat évenként találkozunk vele. 1921-ben láttuk utóljára. Ez az üstökös június 21-én lesz a naphoz és 27-én lesz a földhöz legközelebb. A föld napközűli keringésében az idén egészen közel fog elhaladni az üstökös mellett, talán közelebb, mint eddig bármikor. De vajon belekerül-e az üstökös farkába, amely tényleg mérgező gázokból, szénázból és ciángázból áll? A dolog úgy áll, hogy június 27-én, amikor a két égitest egymáshoz közelebb ér, az 1927 C üstökös már kívül lesz a föld eliptikus pályáján, ennél fogva a föld nem kerülhet bele a farkába. A föld ekkor már az üstökös és a nap között lesz. De ha más volna a helyzet és a föld bele is kerülne az üstökös csóvájába, az sem jelentene veszélyt az emberiségre nézve. Az üstökös gázfarka ugyanis nem lehet súlyosabb 6—700 millió kilónál. Ez alig teszi ki a mi egész atmoszféránk súlyának tízmilliomod részét. Minden ember körülbelül négy kiló levegőt szív be 24 óra alatt, ha tehát az üstökös gázcsóvája összekeveredne földünk légkörével, akkor naponként csak egy fél milligrammot szívnánk be a gázból. Bármilyen veszélyes is lenne tehát, ez a kis mennyiség így szétadagolva nem ártana meg.

Nem kell tehát nyugtalankodni, az 1927 C üstökös látható lesz ugyan az égen, de nem jelent semmiféle katasztrófát, nem jelenti a világ végét.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JOZSEF.

Cenzura: Prefectura Judetului.

APRÓ HIRDETESEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden sor hirdetés ára hétköznap 4 lej — péntek, vasárnap 5 lej. — Vastagabb betűvel 3 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelölni. — Hirdetéseket d. u. 6 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatalt fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés sürgőségét, amelyik tartalmából fogva eredeti alakjában nem küldhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon után is feladhatók, telefon szám: 151. * * * * *

ALKALMAZÁS.

ÜGYNÖKÖT keresek egy könnyű cikk eladásához. Litéckv. kiállítás Kulturpalota. 2221

MINDENES tiszta és rendszeres otthonra kerestetik. Cím Str. Vicentia Berbes No. 5. (Kiss Ernő-u.) 2220

18 ÉVI gyakorlattal rendelkező könyvelő, magyar, német levelező hasonló alkalmazást keres. Megkereséseket „Megbízható” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kfr. 2236

MINDENES szakácsné ajánlkozni. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2234

LAKÁS.

HÁROMSZOBÁS lakás butorral vagy anélkül, szőnyegek, függönyök, ágyterítő eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2201

HÁROMSZOBÁS, fűdőszobás lakás egyes butorokkal átadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2222

HÁROM szobából álló modern magánház azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2219

VÉTEL ÉS ELADÁS.

8500 LEJÉRT prima állapotban levő Biedermayer garnitúra, perzsaszőnyegek, pianó, hegedő, 12% rakett, ebédlők, háló, uriszoba, leányzóba, konyha berendezések, gyermekkoszlik, villanylámpák, antik asztalkák, antik vázák, antik szekrények, bőrfotelok, íróasztalok, könyvszekrény, mángorló, festmények, antik könyvek, Révay lexikon 5 első kötete, íróasztalgarnitúra, filégyterítő, függönyök, trimó, ebédli kredenc, ebédőszék, fonnott kerti nyugágy, cselédágy, dísztárgyak, kétsoros harmónika, szabó gép, férfi öltönyök, felöltők, bundák, stb. kaphatók Salgóné, Str. Consistorialulul 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

VARRODA berendezés, asztalok, szekrények, székek olcsón eladók Str. Eminescu 24-26., I. emelet. 15288

BIZOMÁNYBA KERESKÉK dísztárgyakat, bőröndöket, mű- és antik tárgyakat, komplett szobaberendezéseket, szőnyeget, közszükségleti cikkeket, férfi ruhásműt, egyes butoradarabokat stb. — Salgóné, Arad, Str. Consistorialulul 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

MACULAFURA PAPIR 5 kigros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

ÜZLETEK.

EGY nagy pinchelyiség kiadó Strada Alexandru Gavra 18. Sziguranca mellett. 2223

AUTOBOX kiadó Kovács Ferenc kocsijárában Str. Mărășești No. 5. (Kossuth-ucca.) 2112

INGATLAN.

ELADÓ TELKEK Str. Sava Raicu 94. (György-u.) két 310 négyzetgöles, az egyiken 2 szoba, konyha, istálló és kocsiszin. Bővebbet Czeiler-gvár. Strada Teodor Clontea 15. 2209

Bank kölcsönök

aradi házakra és környékbeli földekre legelőnyösebb feltételekkel betáblázás mellett folyóintatok. MAASZALBERT Irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 12. sz.

Őn is tudja, hogy

minőségű Coventry Royal, Göricke, Bürkopp, Waffnerad és Puch kerékpárokat vehet részletfizetésre HAMMER VILMOS

szek üzletében Arad, Piata Avram Iancu 5-6. (Szabadság-ter)

A román hűvödti ünnepek alatt a Városligeti vendéglő

körhelyiségében állandóan izletes hűdég és meleg étel-ek, tisztán kezelt hegyaljai borok, frissen osapolt DREHER-SÖR kapható. I I Olcsó árak I I Elsőrendű olgányszene játszik!

Tölgyfaparketta

kapható minden mennyiségben a

Mundus és Borlova

Armenisi Faipari R.-T.-nál

Timisoara. 2005

Telefon 962. és 2162.

Frații SLIGORESCU Testvérek

bádigos és vízvezeték-szerelő

Arad, Str. Brațianu 14. szám.

Vállal e szakmába vágó minden munkálatokat a legjutányosabb áron, ugyanint fémnyomást és a legszebb kivitelű karnis rudak készítését. 2021

Kolozsváry Imre

uri férfi, női és gyermekcipő készítő Str. Buour 9.

Készít a legújabb divat szerinti olpóket mindenféle minőségben és kivitelben, elsőrendű külföldi anyagból.

Dürkkopp

OPPEL és francia kerékpárok. ARDIE és ALCYON motorkerékpárok. Hutchinson gummik. Kedvező fizetések. Nagy javítóhely. Zománcozás! IOAN SAMBURA Str. Mărășești Nr. 4. 2091

HARISNYA I. RENDŰ chemnitz gyáratól 25% olcsósállítással! Női herisnya 28 lejtől 185 lejt; Férfi és gyermekherisnyók 15 lejtől 125 lejt; Selyemharisnya 75 lejt, 85 és 95 szegz prima 117 lejt; Selyem szálak 125 lejtől; Kesztyű 45 és I prima divatos 88 lejt; Bőrkezes 190 lejtől; Nyakkendők 45 lejtől; Óriási választék csipkékben, szalagokban és mindenféle ruvidárúkban! Str. Eminescu 12. Bogyó A

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban,

G A R A I, Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-ter) 10. szám Cimre ügyelni!

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

CEMENTIPARI GÉPEK,

cementtörcserepek, üreges betontömbök, beton-és salaktöglák, cementlapok stb. előállítására.

F o r m á k:

Betonszövek, kutgyűrűk, lépcsőfokok stb. előállítására. — I-a cementfestékek. — Complete cementipari berendezéseket raktárról azonnal szállít:

„MODERNA”

Építőipari Gépek és Radiátor R.-T. Braszov, Kiss-u. 12. Telefon 5-78.

Mielőtt gépeket vásárol, tekintse meg gazdagon felszerelt raktárunkat. Prospektusok, árajánlatok díjmentesen.

Portál és Bzlotberendezéseket, ugysszintén butorok készítését vállalja elsőrendű kivitelben. Tervezéseket díjtalanul készíti Gartner Ferenc butorasztalos Str. Mărășești 23. 2111

Az ARADI KÖZLÖNY részére hirdetések feladhatók:

ARAD: Rudolf Mosse Irod. Iroda Bulev. Reg. Maria 10.

Kerpel Izso könyvkereskedés Bulev. Reg. Maria 12.

Pichler Sándor papirkereskedés Bohus palota.

Löbl hírlapiroda Str. Románulul.

„Mures” hird. iroda Str. Unirel.

Hász Albert Str. Eminescu.

„Uranul” hird. iroda Str. I. C. Brațianu 18.

BUCUREȘTI: „D. Adana” hird. iroda.

„Lloyd Express” hird. iroda Str. Gen. Berthelot 25.

Rudolf Mosse Cafea Victoriei 31.

C. Schuler și S. Berger Str. Eug. Carada 9. Et. I.

„Mercur” Agence de Publicité, Bulev. Serandar 12.

BUDAPEST: Blockner J. IV. Semmelweis-u. 4.

Bokor, Benkő IV. Váci-u. 25.

Klein Simon VIII. Rókk Szilárd-u. 8.

Magyar Hirdető Iroda IV. Városház-u. 10.

Mosse Rudolf IV. Váci-u. 18.

Kuustdter hird. iroda VII. Kertész-u. 27.

Schwartz József VI. Anrássy-ut 7.

Tenzer Gyula IV. Szervita-tér 8.

BERLIN: „Ala” Haasensteln & Vogler S. W. 19. Krausenstr. 38-39.

J. H. A. Industrie und Handels Expedition G. M. B. H. W. 9. Potsdamerstr. 13.

Rudolf Mosse S. W. 19. Jerusalemstr. 46-49.

BRASOV (BRASSO): Elekés hird. iroda Str. Portii 32.

Mosse Rudolf r. t.

„Saxonia” hird. iroda Str. Prin. Carol 11.

DICȘOȘMARTIN (DICSŐSZENTMÁRTON): Erzsébet könyvnyomda részv. társ.

ALBA-IULIA (GYULAFEHÉRVÁR): Weisz Bernát könyvkereskedése.

CHISINEU (KISJENŐ): Kaufmann Manó és társ.

CLUJ (KOLOZSVÁR): Hermes hird. iroda Str. Radu 4.

„Lloyd Express” hird. iroda Strada Radu 9. Et. I.

Mosse Rudolf hird. iroda Str. Reg. Maria 37.

LUGOJ (LUGOS): Schatteles ügynökkéző

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD): Hegedűs hírlapiroda.

Mosse Rudolf hird. iroda Str. I. Vancan 1.

Központi hírlapiroda Str. Reg. Ferdinand 1.

SIBIU (NAGYSZEBEN): „Hermes” hird. iroda.

PÁRIS: Ext. Publicité 9. Rue Denis Poisson.

PETROȘENI (PETROȘÉNY): „Radló” hírlapiroda.

PRÁGA: „Forum” Annoncen Expedition I. Mikulášká 28.

SATUMARE (SZATMÁR): „Szamos” hird. iroda.

ODORHEU (SZÉKELYÜDVARHELY): Könyvnyomda részv. társ.

TRIEST: Publicité G. Cehovin Viale XX. Settembre 65. I.

TIMISOARA (TEMESVÁR): A. B. C. hírlapiroda.

„Bánát” hírlapiroda Piata Libertatii 3.

Fehér Olga hird. iroda Strada Miron Costin 5.

Löbl könyvkereskedés Strada Alba Iulia.

Mosse Rudolf hird. iroda Strada Mercv 2.

„Timis” hird. iroda Str. V. Alexandri 10.

„Papirus” hird. iroda Str. Eug. Savoya 18.

Lloyd Express hird. iroda Rókia Bulev. Reg. Ferdinand 7.

WIEN: M. Duckes Nachfolg. I. Wollzeile 16.

J. Danneberg I. Singerstrasse 1.

Haasensteln & Vogler I. Schullerstrasse 11.

E. László I. Wollzeile 14.

Österreichische Anzeigen Gesellschaft I. Brandstätte 8.

J. Rafael Annoncen Expedition I. Graben 28.